9. Basım

HABABAM SINIFI UYANIYOR

Rıfat Ilgaz

Çınar Yayınları



HABABAM SINIFI UYANIYOR

Oyun

Rıfat Ilgaz

ISBN 975-348-012-1

9. Basım

Şubat 1994

ÇINAR YAYINLARI
RIFAT ILGAZ KÜLTÜR MERKEZİ
Küçükparmakkapı Sk. No: 23
80060 BEYOĞLU-İSTANBUL
Tel: 293 23 98-293 23 99
Fax: 293 28 96

Bu kitabın yayın hakları
ÇINAR YAYINLARI' na aittir.

Dizgi: Çınar Yayınları
Baskı: Zafer Matbaası
Kapak Baskı: Rekor Matbaacılık
Kapak: Turhan Selçuk

RIFAT ILGAZ

HABABAM SINIFI UYANIYOR



çınar
yayınları

Yayınevimizin ilkeleri gereğince, dergi ve gazetelerde kaynak belirtilerek yapılan alıntılar dışında RIFAT ILGAZ'ın tüm yapıtları ve yapıtlarındaki kişiler, tipler, adlar, takma adlar (İnek Şaban, Şaban, Şabaniye gibi...) karakterler, olaylar tümüyle ya da bölüm bölüm yayınevimizle anlaşmadan kesinlikle kullanılamaz.

ÇINAR YAYINLARI

Hepimiz okul sıralarından yetiştik. Okul ve sınıf arkadaşlarımıza, hocalarımıza derslerimize ait türlü anılarımız var. Bu kitapta bu anıların en azdan üçüne beşine rastlıyacak, kiminiz çocukluk, kiminiz ilk gençlik günlerinizi yeniden yaşayacaksınız.

HABABAM SINIFI, herhangi bir okulun yatılı bir sınıfı... Döneklerden, sürgünlerden devşirme bir sınıf... Alfabenin son harflerinden bir şube...

Etütlerinde şiirli, mânili nâmeler yazılır, masrafı kabartmak için kitap isimleriyle dolu mektuplar donatılır. Liglerin puanları, averajları hesaplanır, patırtılı alaylı kulüp tartışmaları yapılır, kopya ruleleri hazırlanır, hiçbir şey yapılmadığı saatler bol bol uyunur. Derslerde ise, hocasına göre, bütün bunlar tekrarlandığı gibi fazladan da roman okunur, saat sorulur, hocanın gözünün içine baka baka dalga geçilir, zamanı gelince de etütlerde hazırlanan kopyalar kullanılır.

Bütün yatılı okulların sınıflarından aşağı yukarı farksızdır HABABAM SINIF...

Palamut Recep, Tulum Hayri, sınıf mümessili... Kalem Şakir, Refüze Ekrem, Domdom Ali, Yıkılmaz Hadi, Hayta İsmail, İnek Şaban, Güdük Necmi, Yamuk Osman, Karga Bekir Sınıfın kalbur üstü elemeleri...

Kel Mahmut tatlı sert Müdür yardımcısı... Her taşın altında o... Piyale İhsan Edebiyatçı, Maraton Raşit Tabiiyeci, Vakvak Rıza Coğrafya'ya gelir, Sıfırcı Hamdi Matematik, Sedat Bey de Fransızca okutur. Badi Ekrem jimnastikte bir tanedir. Sallabaş da kimyada... Tarihte ise Kel Mahmut'un yoktur üstüne...

HABABAM SINIF'nın yazarı Hababam Sınıflarında okudu. Sıralarında olduğu kadar kürsülerinde de dirsek çürüttü. Ömür çürüttü demiyoruz. Çünkü en üzüntüsüz, en ferah günleri bu sınıfların havasında geçti. O güzel günlerin, yıllar geride kaldığı halde bir türlü unutulmadığına işte bu kitap şahit...

KİŞİLER

TULUM HAYRİ
GÜDÜK NECMİ
REFÜZE EKREM
KALEM ŞAKİR
HAYTA İSMAİL
İNEK ŞABAN
SİDİKLİ TURAN
DURSUN SEKTİRMEZ
MÜDÜR
KEL MAHMUT
PİYALE İHSAN
YAVŞAK ŞADİ
MÜFETTİŞ
ERKEK SEVİM
ANNE
KIZ

BİRİNCİ BÖLÜM

TABLO : I

(Sınıf... Sıralar... Kara tahta... Sultan Palamuttan kalma bir kürsü... İki kapılı bir duvar... Kapının biri, bir şanoya açılır. Gerektiği zaman kullanılır... Gerekmediği zaman önüne sıralar dizilerek battal edilir. İkinci kapı, sınıfın giriş ve çıkış kapısıdır. Öğrencilerin kılıkları çok hırpanidir. Yırtık ceketler, yamalı pantalonlar, topuğu basık eski pabuçlar... Perde gerisinden temposu gittikçe hızlanan şarkı duyulur. Şarka tekrarlandıkça temposu hızlanır. Hızlandıkça anlaşılmaz hale gelir:

Entike kuşe rule rule
Haydi hoppa muşule.
Entike kuşe rule rule
Haydi hoppa muşule.
Ave lupe lupe
Ave lupe lupe
Ave lupe karo.
Ave lupe karo.
Haydi Haykunoş
Enti kala moş!
Hop! (Yalnız tekrarlarda)
Entike kuşe rule rule (Biraz daha hızlı)
Entike kuşe rule rule
Haydi .....
.....)

*(Perde dura dura açılırken etüd zili çalar. Sınıfta koşuşanlar, şakalaşanlar, sıraların üstünde dolaşanlar, birdir bir oynayanlar, şarkı söyleyenler, kitap karıştıranlar...)*YAVŞAK ŞADİ *(Kapıyı vurur)* haydeee!.. Herkes yerine! Etüd zilini duymadınız mı be! Açın kitapları artık! Ne duruyorsunuz! *(Öbür sınıfların kapısına da gider vurur, aynı sözleri tekrarlar, geç kalanlara bağırır.)*

GÜDÜK NECMİ - *(Girer)* Çocuklar, bu Yavşak Şadi ayak altında dolaştığına göre, Kel Mahmut voltasını almışa benziyor.

REFÜZE EKREM Hiç sanmam, son günlerde kötü dadandı bu Yavşak Hababam Sınıfı'na!

KALEM ŞAKİR - Ayağını kesmeli bu Yavşak'ın!

GÜDÜK NECMİ - Hayri be, sen mi Mümessilsin bu sınıfta, Yavşak Şadi mi?

REFÜZE EKREM Beni çileden çıkarıyor bu Yavşak! Eskiden etüdlerde bu sınıfın kapısından Kel Mahmut'tan başkası bakamazdı. Bu Yavşak da nerden çıktı başımıza!

KALEM ŞAKİR - Bu daha da baskın çıktı, Kel Mahmut'tan... Neden mi, arkasında dağ gibi Müdür var da ondan!

REFÜZE EKREM - Kesmeli ayağını! Kelden de baskın çıktı, dediğin gibi. Geçiyor kürsüye, açıyor gazeteyi, siz gazete mi okuyor sanıyorsunuz... Körolayım, deliyor gazeteyi ortasından, bizi dikizliyor.

GÜDÜK NECMİ - Öyle bozuluyorum ki kürsüye geçip bıyık kıvırmasına...

YAVŞAK ŞADİ - *(Kapıda görünür.)* Hayri, nedir bu gürültü be! Neden oturup çalışmıyor bunlar? Nasıl Sınıf Mümessilisin sen! Oturtsana yerlerine şunları! *(Gürültü büsbütün artar.)* Sana söylüyorum! *(Hayri hiç oralı olmaz. Yavşak Şadi girer, kürsüye vurmaya başlar.)* Anlaşıldı, siz Mahmut Bey'i görmek istiyorsunuz! Benden günah gitti. *(Cebinden kâğıt kalem çıkarır. Gürültü birden kesilir. Kalemi kâğıdı tekrar cebine koy, kürsüden inip giderken Güdük Necmi kedi gibi miyavlar, Yavşak Şadi birden geri döner.)*

YAVŞAK ŞADİ - Kim yaptı bunu? *(Kimse cevap vermez.)* Kim miyavladı be söyle Mümessil!

GÜDÜK NECMİ - Miyavlayan mı oldu? *(Çevresine bakınır.)*

TULUM HAYRİ - Set me diyos.

YAVŞAK ŞADİ - Ne?

TULUM HAYRİ - Set me diyos, pis pis alli maçaani!

YAVŞAK ŞADİ - Neee?

TULUM HAYRİ - Diyorum ki pis pis alli maçaani!

YAVŞAK ŞADİ - Ne diyorsun be?

TULUM HAYRI - Yaaa gidi hodriya, diyorum.

YAVŞAK ŞADİ - Anlamıyorum canım! Ne diyorsun?

TULUM HAYRİ - Ne var anlamıyacak ! Set me diyos pis pis alli maçaani efendim. Yaa gidi hodriyaaa. Yani efendim görmedim demek istiyorum.

YAVŞAK ŞADİ - İnkâr haaa!..

TULUM HAYRİ - Siz de sınıta değil miydiniz? Bana neden soruyorsunuz?

YAVŞAK ŞADİ - Ama sen görmek zorundasın, Mümessilsin sen!

TULUM HAYRİ - İdareden birinin sınıfta bulunmadığı zamanlarda, ben Mümessilim. Sınıfta İdarenin gönderdiğin bir öğretmen yardımcısı bile bulunsa iş değişir. Ben de herkes gibi bir öğrenci oluverirm o zaman.

YAVŞAK ŞADİ - *(Sinirli sinirli geçer kürsüye.)* Öyle demek! Ben bulurum onu. Bakın nasıl bağırtıyorum kediler gibi... *(Bıyıkları ile sinirli sinirli oynar. Ortası delik gazetesini cebinden çıkararak , başlar ortasından sınıfı dikizlemeye. Bir ara o kadar gözetleme işine dalar ki ön sıralardan yere sürüne sürüne yaklaşan Güdük Necmi'yi bile göremez. Güdük Necmi çaktığı kibritle altından gazeteyi tutuşturur. Geç farkına varan Yavşak Şadi korkudan fırlatır yanan gazeteyi. Tulum Hayri'ye doğru koşar.)* Söyle, gazeteyi tutuşturanı da mı görmedin?

TULUM HAYRİ - Ben açtım kitabımı, *(Kitabın adına bakarak.)* Fizik çalışıyordum, siz açmış gazeteyi, sınıfı gözetliyordunuz. Siz göremeyince ben nasıl görürüm!

YAVŞAK ŞADİ - Durun siz! *(Sinirli sinirli sınıfın ortasında dolaştıktan sonra çıkar, gider. Bütün sınıf arkasından bağırır: «Bozuuul!» koşanlar, şakalaşanlar, sıraların üstünde dolaşanlar, şarkı söyleyenler, kitap karıştıranlar... Bir ara İnek*

Şaban kitabını açar, bakar. Kalkar sırasından. Elinde cetvel tahtası... Güdük Necmi'yi kovalar... Yaklaştıkça çat çat vurur.)

GÜDÜK NECMİ - Ne vuruyorsun be ben ne yaptım sana! *(Kel Mahmut birden kapıda görünür. Onu görenler yerlerine geçer. Herkes önüne bir kitap açar.)*

KEL MAHMUT - Hangi eşekti bu, başımda katırlar gibi tepinen? *(Çocukları kuşkulu kuşkulu teker teker gözden geçirir.)* Ha? Hangi eşekti? Söyle Hayri, hangi eşekti, diyorum?

TULUM HAYRİ - *(Yavaş yavaş doğrulur.)* Ben değildim efendim!

KEL MAHMUT - Ay şuna bak!.. Bir de sen mi olacaktın? Sevsinler Sınıf Mümessilini! Söyle, çabuk! Kimdi başımda katırlar gibi tepinen, eşek?

TULUM HAYRİ - *(Gözleri İnek Şaban'a takılır.)*

KEL MAHMUT - *(Şaban'a)* Sakın sen olmıyasın?

İNEK ŞABAN - Durun efendim, anlatayım! Necmi var ya Güdük Necmi... Güdük Necmi var ya?

KEL MAHMUT - Yeryüzünde ne kadar Necmi varsa boynu altında kalsın! Anlat çabuk! O muydu koşuşan?

İNEK ŞABAN - Bana hakaret etti, efendim!

KEL MAHMUT - Hakaret mi etti? Nasıl hakaret bu! Ne dedi?

İNEK ŞABAN - Hiç bir şey demedi.

KEL MAHMUT - Ne! Hiç bir şey demedi mi? Nasıl hakaret etti öyleyse, sana hiç bir şey söylemeden?..

İNEK ŞABAN - Şey yaptı efemdim, şey...

KEL MAHMUT - Amma da uzattın haaa!.. Söyle çabuk!

İNEK ŞABAN Kitabımın içine... Tarih kitabımın arasına...

KEL MAHMUT - Adını mı yazdı?

İNEK ŞABAN - Yok, hayır efendim!

KEL MAHMUT - Söylesene be! İnek resmi mi yaptı?

İNEK ŞABAN - Hayır.

KEL MAHMUT - Öf beee! Patlatacaksın adamı, söyle diyorum sana!

İNEK ŞABAN - Tarih kitabımı bir de açtım ki, ne göreyim.

SESLER - Vay yağcı vay!.. Tarihe çalışıyormuş! Vay İnek vay!.. İnekliğine bakmadan yağcılığa kalkıyor.

KEL MAHMUT - Eee... Bir de açtın baktın ki...

İNEK ŞABAN - Tarih kitabımın içinde... bir tutam ot!*(Başta Kel Mahmut olmak üzere bütün sınıf güler. Neden sonra Kel Mahmut toparlar kendini.)*

KEL MAHMUT - Demek bir tutam ot haaa!.. Hem de Tarih kitabının arasında?..

GÜDÜK NECMİ - Yalan efendim!

İNEK ŞABAN - Neee, yalan mı?

GÜDÜK NECMİ - Yalan efendim, ekmek çarpsın ki yalan. Ben Fransızca kitabının içine koymuştum otu. Otun Fransızcasını soracaktım. Yürüdü üzerime!

KEL MAHMUT - *(Şaban'a döner.)* Demek tepemde tepinen eşek sendin ha!

İNEK ŞABAN - Hayır efendim!

KEL MAHMUT - Şimdi de inkâr... O eşek sen değildin haaa!..

İNEK ŞABAN - Hayır. Ben... Eşek değilim ben...

KEL MAHMUT - Evet... Doğru... Eşek değilsin sen! Önüme düşün de aşağıda kimin ne biçim yaratık olduğunu anlayalım. Yürü!.. *(Güdük Necmi ile İnek Şaban sınıfın ortasına çıkarlar. Birbirlerine vururlarken Kel Mahmut bakınca el-*

leri havada olduğu gibi kalır. Kel Mahmut döner, sınıfa seslenir.)

KEL MAHMUT - Açın kitapları bakalım, tarihten yoklama var! *(Güdük Necmi ile İnek Şaban'a döner.)* Siz de geçin yerinize de çalışın. Dersten sonra görüşürüz sizinle! *(Çıkar. Kalem Şakir geçer kürsüye.)*

KALEM ŞAKİR - Eee çocuklar! Kel Mahmut yazılı mı yapacak dersiniz, sözlü mü? Eğer yazılı yapacaksa...

GÜDÜK NECMİ - Kel Mahmut yapacağı yoklamaları şimdiye kadar haber mi verdi bize. Altımızda kafası dinç kalsın diye attı bu yoklama lâfını ortaya. Yoklamaya boş verin. Eğer yoklama var diyen olursa hazırım sinemasına.

REFÜZE EKREM - Çık sinema parasını!

KALEM ŞAKİR - Ulan Güdük, paran çoksa bir paket sigara al da otlakçılıktan kurtul! Kel Mahmut yoklama yapacak, hem de sözlü yoklama. Bırakın bu salakça keçiliği de adam gibi yarışmalara girin! Ben diyorum ki... Kel Mahmut'a bu ders tam bir düzüne eşek dedirteceğim. Dedirtemezsem tam bir düzüne gazoz! Nah, işte de parası. Var mı göbeğinden işeyen!

GÜDÜK NECMİ - Ona da varım!

KALEM ŞAKİR - Hadi ordan, güdük sen de! Senin oniki gazozunu içen sana oniki ay sigara yetiştirmeli. Sen geç bakalım şöyle kenara!

TULUM HAYRİ - Kırma çocuğun hevesini.

REFÜZE EKREM - Ben varım. Sen Kel Mahmut'a oniki kere eşek dedirt, iç benden oniki gazozu! İster Güdük Necmi'ye ikram et, ister İnek Şaban'a! Haydi çık paraları! *(Paralar Tulum Hayri'ye verilir.)*

TULUM HAYRİ Ben şimdiden kooperatiften alıyorum gazozları.

REFÜZE EKREM - *(Bir müshil paketini Tulum Hayri'ye gizlice verir.)* Şişelerden birine koy, iyice çalkala! İnek Şaban'a ver de içsin afiyetle... Müshil... Ha... Ne diyorduk... Siz Kel Mahmut'u bilmezsiniz! Hele bir kel damarı tutmasın. Öldür Allah eşek dedirtemezsiniz! İşin içinde bir de hergelelik olduğunu çakozladı mı, Nuh der, Peygamber demez! Acıyorum Şakir'ciğim, paracıklarına!

KALEM ŞAKİR Kel'i işkillendirmece yok! Sınıfta kim varsa jüri üyesi... Gülmeler bile kararında olacak.

REFÜZE EKREM - Uzun etme! Milletin gülmesine de mi karışacaksın! İşimizin adı ne? Şu Hababam Sınıfı'nda toplanmışız. Neden? Hoşça vakit geçirmek, günümüzü gün etmek için değil mi? Açıkçası dalgamızı geçmek için.

TULUM HAYRİ - *(Gazoz şişeleriyle gelir.)* Buz gibiii!.. Bakın çocuklar bir teklifim var. Bu gazozlar, dersin sonuna kadar ısınacak. Yani size söylüyorum, eşek iddiacıları! Bunların onikisini de siz içecek değilsiniz ya!..

REFÜZE EKREM, KALEM ŞAKİR - Tabii biz içecek değiliz! Önce birer tanesini sen ver bize. Kel Mahmut'un şerefine çekelim peşin peşin. Sonra siz kozunuzu aranızda paylaşın!

TULUM HAYRİ Çekin bütün eşeklerin şerefine! Dersin sonunda boğazınızda kalmaktansa, için soğuk soğuk! Kaç kişiyiz biz? *(Tulum Hayri birer gazoz açıp yarışmacılara verir.)* İçin kendi malınız gibi! *(Şişeleri tokuştururlar.)*

KALEM ŞAKİR - Bütün eşeklerin şerefine!..

REFÜZE EKREM - Gelmiş geçmiş bütün eşeklerin...

TULUM HAYRİ - *(İçmeyen çocuklara)* Geriye kalanlara da piyanko! Durun siz, birer tane koyayım sıranıza, oturun! *(Herkes yerine oturur. Şapkanın içinden birer fiş alır önlerine bırakır. Herkes önlerine konan fişleri heyecanla açar. Çı-*

kanlar, gazoz diye bağırır. İnek Şaban da bu talihliler arasındadır.)

İNEK ŞABAN - Gazoz!..

SESLER - Ne şans be! Ulan denize düşse balık tutacak! Şans olunca böyle olmalı! İnek şansı!*(Hayri on gazozu da dağıtır. İnek Şaban'a ustalıkla müshilli gazozu tutuşturur. İnek Şaban bir yudum alır, midesi alt üst olmuştur. İmrendire imrendire içenlerin reklâmına kapılır, sonuna kadar çeker.)*

İNEK ŞABAN - Ohhh!.. *(Şişeyi kaldırır, bakar.)* İçinde Refüze Ekrem'in kulakları görünüyor.

GÜDÜK NECMİ - Sakın senin kulakların olmasın!

KALEM ŞAKİR - Evet evet inek kulakları. Gözlüğünü çıkar da bak!

İNEK ŞABAN - Ne gazozmuş ya!.. Allah enayileri Hababam Sınıfı'ndan eksik etmesin!

TULUM HAYRİ - *(Şaban'ın elinden şişeyi çeker.)* O kadar da yetişir, çok bile gelir, ver artık!

REFÜZE EKREM Yarasın Şaban'cığım, afiyet olsun!

TULUM HAYRİ - *(Zil çalar.)* Çocuklar, şimdilik bu kadar! Herkes yerine! *(Gider kapıdan bakar.)* Oturun çocuklar! Şakaya gelmez, Kel Mahmut'un dersi! Haydi Şaban sen de geç yerine!

GÜDÜK NECMİ - Gitti dersin üç dakikası, geriye kaldı kırkiki dakika. Kırkiki dakikada oniki eşek... Yaş biraz. Haaa ne dersin Kalem Şakir?

KALEM ŞAKİR - Dersin kırkiki dakikası geçse, geriye kalsa üç dakika, ben gene söyletirim oniki eşeği.

REFÜZE EKREM - *(Saatine bakar.)*Hayri bak kapıdan geliyor mu!

TULUM HAYRİ - *(Kapıya kadar gidip bakar.)* Geliyooor! Susun çocuklar!

KALEM ŞAKİR - Çocuksunuz be! *(Sıradan çıkar. Bir uçtan bir uca tepine tepine koşar.)*

REFÜZE EKREM - Yok öyle şey, kışkırtmaca yok Kel'i... Otur yerine. Bakın çocuklar, kalleşlik giriyor işin içine!..

KALEM ŞAKİR - Yani Kel Mahmut derse hiç gelmezse kazanmış mı olacaksın gazozları?*(Kel Mahmut kapıda görünür.)*

KEL MAHMUT - Kim bu tepemde nallarını sürte sürte yürüyen eşek?

BÜTÜN SINIF - Biiir!..

KEL MAHMUT - Söyle Hayri kimdi bu eşek?

BÜTÜN SINIF - İkiii!..

KEL MAHMUT - Ne ikisi bu be?

KALEM ŞAKİR - Tepinen iki eşekti demek istiyorlar.

KEL MAHMUT - Nee? İki eşek mi?

BÜTÜN SINIF - Üüüç!..

KEL MAHMUT - Anlaşıldı. *(Geçer kürsüye kara kaplıyı çıkarır.)* Eşekleri karakaplıdan bulup çıkaracağız anlaşılan! *(Kalem Şakir dört parmağını Refüze Ekrem'e uzatır.)*

KEL MAHMUT - Önce sen gel bakalım, baş eşek! Eşek başı olmak ne demekmiş gör!

KALEM ŞAKİR - *(Yavaştan)* İki daha, eder altı! *(Tulum Hayri kalkarken Kalem Şakir yavaştan doğrulur.)* Efendim, az önce yerinden kalkıp yürüyen bendim.

KEL MAHMUT - Demek o eşek sendin ha!.. *(Kalem Şakir iki eliyle yedi parmağını gösterir, Refüze'ye.)* Pekiii!.. Zorun neydi, tepemde tepinecek?

KALEM ŞAKİR - Yoklama yapacaktınız, vakit geçme-

sin diye haber verecektim. Hayri otur yerine sen karışma, dedi. Ben, o kadar çalıştık, çalışmamız boşa mı gidecek dedimse de beni ite kaka oturttu yerime.

KEL MAHMUT Bakın şu eşeğe hele!.. Dersimin olduğunu sen mi hatırlatacaksın bana. Ders programını yapan kim? *(Kalem Şakir keyifli keyifli sınıtır. Refüze Ekrem'e iki elinin dörder parmağını gösterir.)*

KALEM ŞAKİR - Belki yoklama defterlerine dalmışsınızdır dedim. Bütün etüd boyunca çalışmıştım da... Geçen sefer kırık vermiştiniz bana.

KEL MAHMUT - Hele şu eşeğin zoruna bak! Ben mi kırık verdim, yoksa sen mi kırık not aldın!..

KALEM ŞAKİR - *(Sıntarak dokuz parmağını açıp gösterir.)* Hişşşt!..

KEL MAHMUT - Ne kaldırıyorsun parmaklarını? Bırak da eşekliği adam gibi konuş!..

KALEM ŞAKİR - Efendim hakkım ya dokuz, ya da on demek istiyordum.

KEL MAHMUT - On muydu hakkın? Benden şu sınıfta on alan hangi eşekse görmek isterim, kalksın ayağa. Kalksın da o eşeğin iki kulağının arasını karışlıyayım ben!

KALEM ŞAKİR - Tamaaam!..

KEL MAHMUT - Nedir bu tamam olan?

KALEM ŞAKİR - Yani yok kimse demek istiyorum, sizden on numara alacak! Haklısınız!

KEL MAHMUT - Çocuklar, bugün yoklama yok! Oturun, adam gibi. Aşağıda Müfettiş var, İdareyi teftiş ediyor.

KALEM ŞAKİR - Biliyoruz efendim. Sabahleyin reçelle yağdan anlamıştık.

KEL MAHMUT - Bak şu eşeğe!

KALEM ŞAKİR - Bu da fazlası.

KEL MAHMUT - Neyin fazlası be?

KALEM ŞAKİR - Yani ganiydi kahvaltı demek istiyorum.

KEL MAHMUT - Altınızda teftiş var. Karışmam sonra haaa!..Yoklamayı yarına bırakıyorum. *(Çıkar. Tulum Hayri kürsüye geçer.)*

TULUM HAYRİ - *(İnek Şaban'ı göstererek.)* Görüyorsunuz ya durum çok nazik! Altınızda teftiş var. *(İnek Şaban birden kalkar ayağa.)*

GÜDÜK NECMİ - Şaban'cığım, senin altında ne var!

İNEK ŞABAN - Ben... Ben aşağıya iniyorum!.. *(Karnını tutar, suratını buruşturur.)*

TULUM HAYRİ - *(Bilmezlikten gelir.)* Nereye? Müfettiş Beye bir maruzatın mı var? Yoksa Müdür Beyle mi görüşecektin!

GÜDÜK NECMİ - Hayır, Sayın Bakan'a telefon edecek.

İNEK ŞABAN - *(Kapıya doğru koşar.)* Ben... Ben... Şeye gidiyorum! Gazoz dokundu bana!

TULUM HAYRİ - *(Önüne geçer.)* Ders zamanı bir yere gidemezsin! Kel Mahmut canımıza okur. Geç yerine! *(Tulum Hayri kürsüye geçer.)*

TULUM HAYRİ - Çocuklar duyduk duymadık demeyin, bu Yavşak Şadi sınıfın kapısından baktıkça, şu kürsüye oturdukça sizin Mümessiliniz değilim! Ya o, ya ben! Bugüne bugün çok değerli oylarınızla geçtim bu görevin başına! Sizin anlıyacağınız, sandıktan çıktım ben... Yavşak da kim oluyor. Müdür gelirken Konya'dan getirmiş bu adamı, ispiyonlukta kullanmak için... Ekmek elden su gölden... Arama taramalarda sigaralar da bizden. Geldiği zaman kılkuyruğun biriydi... Karnı doydu, kuyruğu tava sapı gibi dimdik.

GÜDÜK NECMİ - Hele bıyıklar... Şu kürsüye geçip bıyıklarını gözümüzün içine baka baka burmuyor mu...

TULUM HAYRİ - İş bıyıklara kalsın. Yürütürüm bıyıklarını... Hem de ot tutmaca...

KALEM ŞAKİR - İş bıyıklarını yürütmekte değil, kendisini yürütmekte. Madem seni Mümessil diye getirmişiz başımıza. Yoook yürütemiyeceksen haber ver de biz yürütelim. Uydurma öğretmen vekili istemiyoruz başımızda! İspiyon istemiyoruz!..

SESLER - İstemiyoruz!..

TULUM HAYRİ - Ben ne söylüyorum... Benim istediğim de bu arkadaşlar!

SESLER - Ama onu yürütmek de senin görevin!

GÜDÜK NECMİ - Ve de yürütürsün sen o Yavşak'ı!

REFÜZE EKREM - Yürütürsün sen!..

KALEM ŞAKİR - Yaşa Tulum!

İNEK ŞABAN - Çok yaşa sen!

GÜDÜK NECMİ - Yürüt onu!

TULUM HAYRİ - Bana gösterdiğiniz güvene candan teşekkürler... Madem sizin Mümessilinizim. Sizin oylarınızla geçtim bu görevin başına. Yani milli iradeyle... Var mı bunun başka bir anlamı!

SESLER - Yoook!..

TULUM HAYRİ Yok tabi. Ne yapıyoruz bu Yavşak'ı. Yürütüyoruz arkadaşlar. Ve de yürüteceğiz, tamam mı!..

KALEM ŞAKİR - Yürüt onu!

İNEK ŞABAN - Ye onu, ye!..

TULUM HAYRİ - *(Üst perdeden.)* Ya bu deveyi yürütürüm. Yürütemezsem yularından tutar sürütürüm! *(Sesi birden düşer.)* Söyliyeceğim bu kadar arkadaşlar!

KALEM ŞAKİR - *(Oturduğu yerden parmak kaldırır.)* Benim de bir çift sözüm var, sayın arkadaşlar!

GÜDÜK NECMİ - Geç kürsüye!

REFÜZE EKREM - Kürsüye geç de söyle!

İNEK ŞABAN - Seni dinliyoruz!

REFÜZE EKREM - Nazlanma canım! Geç kürsüye!

KALEM ŞAKİR - *(Kürsüye geçer.)* O kadar önemli değil arkadaşlar! Ama benim için çok önemli... Bizim koskoca Hababam Sınıfı'nı Tiyatro kulisine çevirdi, şu onbirler. Başlarında Edebiyatçı Otello Kemal. Neymiş. Otello Kemal, Eşber'i oynayacakmış. Hele şu Sumru rolüne çıkan Zenne Yaşar yok mu, kırıta kırıta, kıvıra kıvıra sınıftan geçip şu yan kapıdan sahneye çıkmıyor mu, provalarda... Cinler başıma üşüşüyor. Sizden ricam, yasak edelim girip çıkmasını şu Zenne'nin!

REFÜZE EKREM - Ben Otello Kemal'den yanayım. Tutuyorum onu. Otello Kemal bu okula Tiyatroyu getirdi. Okula faydalı adam bu Otello Kemal. Otello Kemal de olmasa Cumartesi geceleri Yavşak Şadi'den, Kel Mahmut'tan başka eğlencemiz kalmıyacak. Sanki Otello Kemal kötü de, bizim Piyale İhsan iyi mi? Geldiği günden beri Edebiyat kalktı, yerine Ahmet Haşim geldi. Bundan sonra dersleri sayarken, Fizik, Kimya, Cebir, Coğrafya, Ahmet Haşim diye sayacağız nerdeyse...

GÜDÜK NECMİ - *(Haşim, Haşim diye, bir gülme krizi geçirir. Tepine tepine güler, kalkar Refüze'yi tebrik eder.)* Aşkolsun, bu kadar olur espri!

KALEM ŞAKİR - Anlatamadık derdimizi. Piyale İhsan'ı tutan kim! Benim şikâyetim onbirlerdeki Zenne Ya-

şar'dan. Sınıfın haysiyetini iki paralık etmesinden. Yani demek istiyorum ki, şu ara kapıyı çakalım da olsun bitsin. Yabancı ayaklar kesilsin Hababam Sınıfı'ndan.

REFÜZE EKREM - Öyle desene... Açık açık söylesene... Kabul, kabul arkadaşlar! Yalnız sizden ricam, birgün, birgüncük daha müsaade. Şu kapıdan biz de faydalanalım. Sayın Piyale İhsan'a Ahmet Haşim üzerindeki toplumsal görüşlerimizi belirtelim. Sonra kapı çakılacak mı, yoksa yıkılıp da yerine duvar mı örülecek, ne gerekirse onu yapalım!

KALEM ŞAKİR - Anlaştık, anlaştık öyleyse.

GÜDÜK NECMİ - Göster de hünerini, görelim bakalım!

TULUM HAYRİ - Peki, göster hünerini!

KALEM ŞAKİR - Etüdlerde benim kıza sağlam kafa ile mektup yazamaz oldum, Zenne Yaşar'ın yüzünden... Kız mı, oğlan mı belli değil! *(Düdük sesi... Dışardakiler telâşla içeri girerler. Küt küt kapı vurulur. Müdür girer içeri. Ayağa kalkarlar... Herkes şaşkın şaşkın birbirinin yüzüne bakar. Müdür'ün arkasından da Kel Mahmut'la Yavşak Şadi girer.)*

MÜDÜR - *(Sert)* Dün neydi?

ÇOCUKLAR - Salı! Perşembe, Cumartesi Pazartesi, Cuma! Pazar?

MÜDÜR - Pazar oldu mu da vukuat vukuat üstüne! Şimdi düşünüyorsunuz her biriniz, gene ne halt işledik diye! Bu sefer öylesine bir halt işlediniz ki, içinizden biri kovulmazsa bu haltın temizlenmesi imkânsız! Bir kişi... Çok değil... Mektebin namusunu temizlemek için bir kişi, mutlaka gidecek! Zaten bir idareci olarak da söz vermiş bulunuyorum. Neden böyle hep birden sararıyorsunuz? Size bir kişi diyorum, sadece bir kişi! *(Hışımla dolaşır. Gelir gene eski yerinde durur.)* Şimdi gelelim işlediğiniz haltı kebire... Az ön-

ce şikâyetçi olan Hanımefendi'yi rica minnet gönderdim. Teker teker bütün sınıfları dolaşmak istiyordu. Kızını da getirmiş. O edepsizle yüzleştirmek için... Ama çıktım karşısına Hanımefendi'nin... Hanımefendi dedim, eski bir Polis Müdürü olarak söz veriyorum, muhakkak bulacağım, o ahlâksızı... Bulur bulmaz da kovacağım!.. Zorla teskin edip gönderdim...

REFÜZE EKREM - Zorla mı efendim?

MÜDÜR - Evet! Ne sandın ya! Vapurdan çıkarken olmuş bu müessif hâdise. O ahlâksız kimse, o mektebin yüz karası olan ahlâksız, yaptığı ahlâksızlığı kâfi görmemiş gibi düşmüş kızın peşine... Yani mektep komşumuz olan o muhterem Hanımefendi'nin kızının peşine... Yapmadığını bırakmamış. Ve kız mektebin kapısından tam girerken görmüş bu namussuzu... Günlerden Pazar... Demek yatılı olacak bu adam. Hem de parasız yatılı... Neden mi parasız yatılı. Üzerinde benim verdiğim gıcır gıcır, lâcivert elbiseler varmış. Parasız yatılı olduğuna göre de mutlaka bu sınıftan olacak. Bu anda gene mutlaka aranızda bulnuyor bu adam! Şimdi soruyorum size: Onu siz mi verceksiniz ele, yoksa ben mi kulağından tutup çıkaracağım? *(Durur. Hızla yürür... Yürürken de teker teker hışımla gözlerinin içine bakar. Aynı hışımla önlerinden tabancasına el atarak bir daha geçer. Sonra eski yerine dikilir.)* Demek böyle ha! Ele vermiyeceksiniz bu adamı haaa!.. Şu halde iş bana düşüyor. İş başa düşünce de en kısa zamanda suçlu çıkacaktır ortaya... Pekâlâ... Görüşürüz!.. *(Tabancasına el atar. Piyale İhsan kapıda görünür. İdarecileri görünce geri çekilir. Müdür, arkasındakilerle çıkıp gider. Piyale İhsan koltuğunun altında bir yığın kitapla kürsüye geçer. Uzak gözlüğü ile uzakları inceler, yakın gözlüğü ile yoklama kâğıdını okur, imzalar.)*

PİYALE İHSAN - Tamam mı Hayri?

TULUM HAYRİ - Tamam!

REFÜZE EKREM - *(Ayağa kalkar.)* Efendim, son sınıflar Eşber'i oynuyorlar, biz neden oynamıyoruz? Meselâ Hamit'in Finten'ini?

PİYALE İHSAN - Oynamak ha! *(Güler.)* Kemal Bey onbirlere Eşber'i oynatıyor ama, Hâmit'in tiyatroları oynanmak için yazılmamıştır ki... Okunmak için yazılmıştır. Zahmet ediyorlar.

KALEM ŞAKİR - Biz de sizin Ahmet Haşim'in eserlerini oynarız.

PİYALE İHSAN - Haşim'in mi dedin? Haşim'in hangi tiyatrosu var ki?

KALEM ŞAKİR - Efendim, Hamit'in tiyatro eserleri okunmak için yazılmışsa, Haşim'in şiirleri de oynanmak için yazılmış olamaz mı?

PİYALE İHSAN - Küstah! Sen büyük bir şaire nasıl dil uzatabiliyorsun, kuş kadar izanınla! Haaa?.. Nasıl, nasıl!..

REFÜZE EKREM - Siz bir piyes bulsanız da, oynasak... Meselâ realist bir piyes... Memleket gerçeklerini dile getiren...

PİYALE İHSAN - Sus! Ne demek memleket gerçekleri. Gerçek, gerçektir. Gerçeğin memleketi olmaz, memleketin gerçeği olmaz! Realizme gelince... Realizm öleli yıllar oluyor. Emil Zola ile doğdu, Emil Zola ile öldü. Edebiyat ürünleri sembollerle yaratılır. Sanatın vardığı, varacağı son merhale sembolizm'dir.

REFÜZE EKREM - Peki efendim, zararı yok. Öyleyse sembolik bir piyes... Meselâ Kel Mahmut... Piyale...

PİYALE İHSAN - Kimdir bu Kel Mahmut?

REFÜZE EKREM - Kel Mahmut mu? Efendim, gelmiş geçmiş bütün okul idarecilerinin sembolü... Bir tip... Bulunmaz eşsiz, örnek bir tip.

PİYALE İHSAN - Böyle bir tip tanımıyorum edebiyatta... Sembolik tiyatroya gelince, böyle bir tiyatro yoktur, olamaz da... Olsaydı Haşim yazardı.

KALEM ŞAKİR Tiyatro sembollerle ifadelendirilmiyor mu? İşte Kel Mahmut da idarecilerin sembolü!

PİYALE İHSAN Kesin artık, uzatmayın! Siz nerdeee, edebiyat nerdeee, Haşim nerde! Edebiyat demek, görüş demektir. Siz burnunuzun ucunu bile görmekten âciz zavallı mahluklarsınız!

KALEM ŞAKİR - Sizin Haşim görebilmiş mi efendim, burnunun ucunu?

PİYALE İHSAN - Haşim mi dedin? Haşim, sizin aynada gördüğünüzü duvarda görmüş adamdır. Haşim, bununla beraber tabiatı, kabak gibi ayan beyan da görmek istemez. Bir tül perde arkasından temaşa eder, tüm dağları, ormanları, ağaçları, çayırları...

GÜDÜK NECMİ - *(Dönüp İnek Şaban'a bakar.)* Otları... Otları, otları!.. Çayırları, otlakları...*(İnek Şaban, kalkar, Güdük Necmi'ye bir yumruk atar.)*

PİYALE İHSAN - Sen!.. Sen!.. Kalk bakalım! *(İnek Şaban kalkar.)* Söyle şimdi, ne dedim ben?

SINIF - Haşiiim!..

GÜDÜK NECMİ - Başka ne diyebilir ki...

İNEK ŞABAN - Yani Ahmet Haşim... Tül perde dediniz... Tül, tül... Tül perde...

PİYALE İHSAN - Ne olmuş tül perdeye?

İNEK ŞABAN - Haşim bütün şiirlerini tül perdelerin arkasında oturmuş da öyle yazmış efendim!

PİYALE İHSAN - Vah zavallı Haşim, vah! Siz Haşim'i yeniden öldürüp tül perdelere sarıp sarmaladınız da yeniden gömdünüz. Vah zavallı HAşimciğim! Ben!.. Bütün şiir zevkini Haşim'e borçluyum. Haşim demek tabiatı görüş, tabiatı yeniden anlayış ve kavrayış demektir. Haşim'de görüş yok haaa!

REFÜZE EKREM *(Yavaştan)* Dur, ben sana görüş nedir, seziş nedir, göstereyim! *(Yan kapının önündeki sırayı çeker, kapının aralığından dışarı çıkar.)*

PİYALE İHSAN - Diyebilirim ki tabiat Ahmet Haşim'den sonra yeniden kendine çeki düzen vermiş, leyleklerini daha mevzun, sazlarını, kamışlarını daha boylu, daha endamlı, gölleri daha lâciverdî yaratmaya mecbur olmuştur. *(Kapı vurulur.)* Gel!.. *(Refüze Ekrem boynuna bir kaşkol sarmış koltuğunun altında kitaplar, soluk soluğa girer.)*

REFÜZE EKREM - *(Kadınsı)* Ah efendim, çok özür dilerim. Vapuru kaçırdım da... Göztepe'den geliyorum. Çok... Çok afedersiniz!

PİYALE İHSAN - *(Gözlüğünün üstünden uzun uzun bakar.)* Geeeç! Bir daha benden önce gelmeye çalış sınıfa!

REFÜZE EKREM - Bir daha mı... Geç kalırsam ayaklarım kırılsın... Çok... Çok mersi! *(İkinci kapının yanındaki aynı sıraya geçer. Önünde oturanları siper ederek aynı kapıdan tekrar çıkar.)*

PİYALE İHSAN - Ne diyordum.

BÜTÜN SINIF - Haşiiim!..

PİYALE İHSAN - Haşim, ilhamım toplumun iğrençliklerinden değil, tabiatın güzelliklerinden alır, onun sırlarını

çözer. İnsanı alır, uzaklara, toplumdan çoook uzaklara, meselâaa... O Belde'ye götürür. *(«O Belde» adlı şiiri, kitabın son sayfalarındadır.)* Aklıma gelmişken söyliyeyim, gelecek ders Haşim'in O Belde'sini ezberleyeceksiniz! Hem de su gibi... Onu ezberlemeden sınıfı geçmek yok! Ona göre! *(Kapı vurulur.)* Gene mi kapı be! Giiir!.. *(Kapı birkaç kez vurulur. Her vuruluşunda Piyale İhsan'ın «gir!» seslenişi perde perde yükselir. Refüze, uzun bir yolculuktan gelir gibi giyinmiştir. Elinde bavul, başında kasket, çekine çekine sınıfa girer.)*

PİYALE İHSAN - Bu ne kıyafet be! Amerika'dan mı geliyorsun? Çıkar şu şapkanı! *(Çıkarır.)*

REFÜZE EKREM - Ah, afedersiniz. Kayseri'den geliyorum. Efendim, izinliydim de...

PİYALE İHSAN - Ne izni bu?

REFÜZE EKREM - Ben parasız yatılıyım efendim. İhtiyar bir babam vardı. Bi telgraf aldımdı bir hafta önce... İzin verdiler İdareden...

PİYALE İHSAN - Sonra?

REFÜZE EKREM - Babanın cenazesini kaldırıyorlar, diye bir telgraf... Bir de gittim ki...

PİYALE İHSAN - Vah vah! Başın sağ olsun! Ölenle ölünmez. Geç otur. *(Refüze Ekrem'in sıraya geçmesiyle kapıdan çıkması bir olur. Sınıfta yavaştan bir gülmedir başlar.)*

PİYALE İHSAN - Ne var bunda gülecek! Ne kayıtsız, vurdumduymaz nesilsiniz! Ezilene gülersiniz, ölene gülersiniz. Sizde hiç duygu denilen, hüzünlenme denilen şey yok mu? Ne demiş Haşim? Melâli anlamıyan nesle aşina değiliz, demiş. Biz onun için sizi tanımıyoruz, melâle aşina olmadığınız için... *(Kapı vurulur.)* Gene mi kapı be! Gir, gir Allah belânı versin! Ders yapabilirsen yap! Gir diyorum sana! Gir boyu devrilesi! Girsene be! *(Kapı açılır. Önce hiç kimse gö-*

rünmez. Az sonra Müdür çıkar ortaya. Arkasından Sidikli Turan... Elinde çanta zayıf uzun boylu yüzü sivilceli, bir züppe.)

MÜDÜR - Bir dakikanızı rica edeceğim İhsan Bey! *(Piyale İhsan ayağa kalkar)*

SESLER - Müfettiş! Müfettiş!.. Sakın Müfettiş olmasın!

MÜDÜR - Çocuklar! *(Öksürür.)* Size çok seveceğiniz, çok beğeneceğiniz, hattâ saygı göstereceğiniz bir arkadaş getiriyorum. *(Çocuklar şaşkın şaşkın bakınır.)* Sınıf mevcudunuzun çok düşük olması size böyle bir kıymetli arkadaş kazandırdığı için çok memnun olmalısınız. Turan Özüsoylu! Çok asiiil, çok neciiip bir ailenin çocuğudur. Pederi Fakülte'den arkadaşım olduğu gibi bugün, ziraat, siyaset hattâ, ticaret âleminde sivrilmiş, çok sivrilmiş...

GÜDÜK NECMİ - Bir kazıktır.

MÜDÜR Milletlerarası zirveye yükselmiş bir şahsiyettir. Öylesine yükselmiş, öylesine yükselmiş..

TULUM HAYRİ - *(Yavaştan.)* Tanıdım... Adanadan... Sidikli Turan...

MÜDÜR Evet... Öylesine yükselmiştir ki, zirveler onun yanında zırva bir tümsek kalır.

TULUM HAYRİ - *(Doğrulur.)* Efendim, sınıf Mümessili olarak bu değerli arkadaşa hoş geldin demekle şeref duyarım. Gene bir Mümessil olarak şunu da öğrenmek isterim, bu arkadaşımız paralı yatılı mı, parasız yatılı mı?

MÜDÜR - Paralı... Hayır!

TULUM HAYRİ - Efendim?

MÜDÜR - Parasız... Evet...

TULUM HAYRİ - Anlayamadım.

MÜDÜR - Paralı da parasız.

TULUM HAYRİ Yani?

MÜDÜR Parasız olarak deftere geçireceksin onu! Yani parasız yatılı. Kim bilir, öyle münasip görmüşler Ankara'dan. Pederinin bir isteği olacak bu! Zaten çok popüler bir zattır pederi... Yani halkçı demek istiyorum.

TULUM HAYRİ - Hep öyleyiz efendim, Halkçıyız...

MÜDÜR - Evet, evet... Halkçıyız, Devletçiyiz, hamdolsun Lâikiz de...

BÜTÜN SINIF - Elhamdülillâaaah!..

MÜDÜR - Hatta inkılâpçıyız!

BÜTÜN SINIF - Cıyız!..

MÜDÜR Bu arkadaşınızı bağrınıza basın çocuklar! Kibarlığından, asaletinden, terbiyesinden, nezaketinden siz de müstefit olun! *(Öğretmene döner.)* Rahatsız ettim, özür dilerim.

PİYALE İHSAN - Aman efendim, şeref verdiniz! *(Sidikli Turan'a)* Siz de hoş geldiniz, Beyefendi! *(Çocukları ileri geri oturtarak ona yer gösterir. Müdür çıkar. Sidikli Turan cızırdaklı pabuçlarla boş sıralardan birine geçer, çantasındakileri sıraya boşaltmaya başlar. Güdük Necmi çantadan çıkanları sınıfa duyurur.)*

GÜDÜK NECMİ Bir krem kutusu... Bir fırça... Bir kuvvet şurubu... Bir kolanya... Bir cımbız... İki Yenice... Bir roman, Mahmure'nin gebeliği... Bir roman daha, Karım ve Metresim, Server Bedi... Bir kartvizit kutusu... Bir paket lüks zarf, astarlı... Kilitli hatıra defteri... Bir kutu üçlü, şey kutusu...

(Piyale İhsan Kürsüde başını iki elinin arasına almıştır. Gözlerini Sidikli Turan'dan ayırmaz. Neden sonra zil çalar. Kitaplarını toplayıp çıkar. Bir gürültüdür başlar. Turan'a takılan takılana. Kapı vurulur. Kel Mahmut görünür. Dursun Sektirmez'le birlikte sınıfa girer. Dursun Sektirmez'in sağ omuzu yukarda, bıyıklarının uçları kıvrık... Bitirim bir öğrenci.)

KEL MAHMUT - Bir dakika çocuklar! Yeni arkadaşınız Dursun Sektirmez. *(Yeni öğrenci, eyvallah Abicim, der gibilerden gerdan kırar.)* İyi bir arkadaş olduğu belli! *(Göz kırpar.)* Geçinip gidersiniz işte! Hayri, oğlum, yemekhanede, yatakhanede yer gösteriver bu arkadaşa. Hırgür istemem, bak!..

DURSUN SEKTİRMEZ - Sen rahatına bak Muavin Bey, ben kendi yerimi kendim bulurum.

KEL MAHMUT - *(Şöyle tepeden tırnağa bir süzer.)* Demek kendi işini kendin görürsün haaa! Hadi bakalım! *(Tulum Hayri'ye bir göz edip çıkar. Dursun Sektirmez gelişigüzel bir yere oturur. Arka cebinden uzunlamasına katlanmış bir sarı defter çıkarır, sıranın üstüne atar. Bir de kurşun kalem çıkarır, ucu açılmamıştır. Kalkar çöp kutusuna yanaşır, iç cebinden çıkardığı büyük bir bıçakla kalemi yontmaya başlar.)*

TULUM HAYRİ - Ahbap, bıçak Sürmene galiba?

DURSUN SEKTİRMEZ - *(Küçümseyerek bakar.)* Sürmene mi dedin, hiç Sürmene görmemişsin sen! Yatakhanede, gel de, göstereyim, havulda! Elimdekini sorarsan, halis Bursa'dır, söğüt yaprağı. Nah görmedinse gör! *(Elindeki bıçağı Tulum Hayri'nin burnuna doğru uzatır.)*

TULUM HAYRİ - Bakıyorum, tam techizat gelmişsin! Çok mu korkuttular seni! Görüyorsun ya kuzu gibi çocuklar.

BÜTÜN SINIF - Meee!.. Meee!.. Meee!..

DURSUN SEKTİRMEZ - Boş gezmem ben, alışkanlık!

TULUM HAYRİ Demek yumruğuna fazla güvenin yok!

DURSUN SEKTİRMEZ - Bileğime daha çok güvenirim ben!

TULUM HAYRİ - Bizim burda bıçağa hiç iş düşmez. En karışık işlerimizi bile yumrukla çözer atarız. Çok sıkıntı çekeceğe benziyorsun burda!

DURSUN SEKTİRMEZ - Yumruğumda çok sıkıyımdır ben! Şu var ki fazla şakalaşmaktan da hoşlanmam! İş bileğe dayandı mı evvel Allah uzatmam fazla işi...

TULUM HAYRİ - Bileğin demir gibi olmalı!

DURSUN SEKTİRMEZ - Demir de ne kelime, çelik gibi!

REFÜZE EKREM - Hey maşallah!

KALEM ŞAKİR - Çeliğe geeel!

GÜDÜK NECMİ - Allah şerrinden saklasın, belâlı bir şeye benziyor.

İNEK ŞABAN - Öhö öhööö!..

TULUM HAYRİ - Var mısın bir bilek, ahbap?

DURSUN SEKTİRMEZ - Ne bileği bu?

TULUM HAYRİ Bayağı bilek işte! Geç kürsüye *(Kürsüye geçerler.)* Koy dirseklerini de yapış bakalım! *(Tutuşurlar.)*

DURSUN SEKTİRMEZ - Tamam, başlayabiliriz!

TULUM HAYRİ - *(Şöyle bir yüklenir, yatıracağını anlamıştır.)* Ahbap boş değil hani... Dediği gibi, halis çelik... Bu yüzden bükülmesi kolay olacak. *(Biraz daha umutlandırır. Dursun Sektirmez kan ter içinde yüklenirse de tutunamaz. Tulum Hayri küt diye yapıştırır bileğini kürsüye. Karşısına geçip yapmacık bir küçümseme ile yüzüne bakar.)* Ahbap, bu bilekle mi kullanıyorsun söğüt yaprağını sen?

DURSUN SEKTİRMEZ - Olmadı, kalleşlik ettin! Var mısın? Bir de sol? *(Bütün sınıf gülüşmeye başlar.)*

HAYTA İSMAİL - Sol dedi!

TULUM HAYRİ - Şimdi çuvalladın, ahbap! Sağ bilek biraz ters geliyordu bana. *(Sol elle tutuşurlar.)* Başla ahbap!

(Dursun Sektirmez zorlanır da zorlanır. Güdük Necmi gerisinden manyato kolu çevirir gibi bir davranış yapar.)

TULUM HAYRİ - *(Çok zorlanmaz.)* Şimdi, sıkı dur arkadaş! Bak, şöyle! Tuttuğun gibi... Küt... Yatıracaksın kürsüyeee! Var mı bir diyeceğin şimdi?..

GÜDÜK NECMİ - *(Tulum Hayri'nin kolunu kaldırır.)* Şampiyon! *(Dursun Sektirmez'in kolunu da kaldırır.)* İkinci!..

TULUM HAYRİ - Sol bileğim daha da diricedir öbüründen. Yazıya işim düşünce kalemi bile sol elimde tutarım. Haydi geçmiş olsun ahbap! *(Bütün sınıf Dursun Sektirmez'in etrafını çevirir, şakalaşırlarken ders zili çalar.)*

TABLO : II

(Helâ aralığı... Sıra sıra helâlar... Kimya öğretmeni derse gelmediğinden çocuklar birer ikişer helâ aralığına sızarlar... Herkesin elinde birer sigara... Kalem Şakir, yatakhaneden gelir, üzerinde açık renk bir elbise... Elbisesi eğreti olduğu için boynunu sağa sola çevirir, kollarını bacaklarını oynatır, yakasını çekiştirir, kravatını sıkıp gevşetir... Elbisenin sahibi Refüze Ekrem girer.)

REFÜZE EKREM - Ooo!.. Tazı bizim tazı ama, çulunu değiştirmiş.

KALEM ŞAKİR - *(Kendi ekseni etrafında birkaç kez döner.)* Nasıl? Omuzlar oturmuş mu?

REFÜZE EKREM - Sanki provasını senin üzarinde yapmışlar... Öylesine oturmuş ki, kolalanmış gibi, tıpa tıp! Yakıştı da haaa!..

KALEM ŞAKİR - Öyle böbürlenme boşuna. Keramet senin çullarda değil, benim tazılığımda...

REFÜZE EKREM - Erkek Sevim mum gibi eriyecek karşısında...

KALEM ŞAKİR - Ona benim gibileri vız gelir. Görmüş geçirmiş kız.

REFÜZE EKREM - Erkek kızdır haaa!.. Yahu şurda kaç kişiyiz erkek olarak... Erkek Sevim bir...

TULUM HAYRİ - *(Dışardan)* Ulan erkekleri sayıyorsan beni unutma!..

REFÜZE EKREM - Tulum Hayri ikiii...

(Tulum Hayri girer. Elinde bir defter... Mektuplar...)

TULUM HAYRİ - Vay, vay, vay!.. Bu ne şıklık be!.. Bu, bizim Kalem Şakir haaa!.. Korkarım seni Erkek Sevim de tanımayacak bu kılıkla, yiyeceksin kafana çantayı!

REFÜZE EKREM - *(Kalem Şakir'e)* Al şu benim sümüklünün mektubunu!.. Ağızdan da söylesin Sevim, benim kıza. Ekrem'in gözüne desin, uyku girmiyormuş son günlerde. Yemeden, içmeden kesilmiş, desin... Anlar o!

TULUM HAYRİ - Ulan, söyle Erkek'e. Haanam Sınıfı'nda tefe alıyorlarmış bizim Hababam Sınıfı'nı! Kurtlu mercimek yemekten iğdiş keçiye dönmüş zavallılar diye lâf çıkarmışlar bizim için... Söyle, yemeğe çağırıyorum, Erkek Sevim'i! Buyursun da görsün! Şaka söylemiyorum haaa!.. Ayın onikisinde, saat onikide... Tüyek'in ağzında dikilsin. Çekeriz yukarı! Ayağında pantalon, başında kasket... Kim görüp tanıyacak. Eğer gelmeye cesareti yoksa Hababam Sınıfı, sana verdiği adı geri alacak dersin! Bundan sonra Erkek Sevim yok. Söylemeyi unutma haaa!..

REFÜZE EKREM - Kızı fasulye pilâva mı çağırıyorsun be! Sevim, zaten gündüzcü, öğlenleri simit yemekten iflâhı kesilmiştir. Çağırdığına göre hiç olmazsa tatlı gününe denk gelsin.

TULUM HAYRİ - *(Ciddileşir.)* Onu da bana bırak! Daha olmazsa kantinden çarşı helvası alır, ağzını tatlandırırız. Çağırdığımıza göre biz de birşey düşünüyoruz elbet! Görsünler Hababam Sınıfı kurtlu mercimek mi yermiş, yoksa kadınbudu köfte ile hanımgöbeği mi? Unutma haaa!.. Şimdi gelelim emanetlereee... *(Elindekileri teker teker verir.)* Şu anket defteri... İnek Şaban bile cevaplandırdı bütün soruları. Şu da Hayta'nın mektubu... Şu Domdom'un. Şu mektup da Palamut Recep'in Sarı Meliha'ya. Şu da Yamuk Osman'ın... Henüz Sidikli Turan hiç birşeyin farkında değil. Seni, onun için sınıfa çıkarmadım. Resmen Müdür'ün espiyonu: Şu mektup da Güdük Necmi'nin. O da bulmuş kendine göre bir insan kırıntısı. *(Yavaştan.)* Şu da benimkisi... En önemli yanı şu. Erkek Sevim'in kulağını bükeceksin. Hayri'nin başı dertte diyeceksin, idareyle! Pazar günü bir sarkıntılık olayı geçmiş başından diyeceksin. Kız anasıyla şikâyete gelmiş idare'ye. Eğer kız yabancı değilse ne yapıp yapıp caydırsınlar şikâyetten. Unutma haaa!.. Müdür çok duruyor bu işin üzerinde. Birinin başını yiyeceğe benziyor bu iş...

KALEM ŞAKİR - Amma da uzattın haaa! İnsan korktuğunu böyle açık açık vurur mu ortaya be! Yazık senin Tulum'luğuna! *(Çıkar.)*

TULUM HAYRİ - Kalem!

KALEM ŞAKİR - Hop! *(Döner gelir.)* Söyle!

TULUM HAYRİ Tarih dersine yetiş haaa!.. Kel Mahmut bir bakışta çakar olmadığını. Ayıkla pirincin taşını sonra! *(Kalem Şakir çıkar.)*

TULUM HAYRİ - Kalem!

KALEM ŞAKİR - Hop! *(Döner, gelir, Tulum Hayri'ye sokulur.)*

TULUM HAYRİ - Duvardan atlamaya bakma, tüyek'-ten çık. Piyastos olursan görünme gözüme! Haydi güle güle *(Çıkar)*

TULUM HAYRİ - Kaleeem!..

KALEM ŞAKİR - Hooop!.. *(Döner gelir.)* Söyle be!

TULUM HAYRİ - Yengeye selâm! Bekliyorum yemeğe! *(Çıkar.)*

TULUM HAYRİ - Kaleeem!..

(Kalem Şakir döner bakar. Tulum Hayri sinyalli bir ıslık çalar. Kalem Şakir de bir ıslıkla cevap verir. Çeker, gider.)

REFÜZE EKREM - Kaleeem! *(Kalem Şakir dönüp gelir.)* Şuraya buraya oturma, temiz tut benim çulları!

KALEM ŞAKİR - Şimdi fora edip attıracaksın başına! İyi ki bir çulun var be!

REFÜZE EKREM - Kızma canım, şaka dedim, haydi güle güle! *(Çıkar. Hayta İsmail girer, ceplerini araştırır, sigara bulamaz. Helâya girip çıkar. Telâşla Güdük Necmi girer en sonra.)*

GÜDÜK NECMİ - Hişşşt!.. İnek Şaban geliyor, kötü sıkışmış! Elleri uçkurunda!

(Hayta İsmail, Tulum Hayri'yi, Refüze Ekrem'i, Güdük Necmi'yi iterek birer birer helâya sokar... Yalnız dışarda kendisi kalmıştır. İnek Şaban eli uçkurunda telâşla girer, sıradan helâların kapısına vurur.)

SESLER - *(Sıradan)* Öhö öhhööö!.. Adam var içerde be!.. Çüşşş!.. Kim bu hayvan!..

İNEK ŞABAN - Benim yahu, çıkın be!.. *(Tepinir.)* Çabuk çıkın yahu!.. *(Telâşlı telâşlı gider, gelir.)* Çok fenayım yahu!..

HAYTA İSMAİL - *(Sokulur.)* Şabancığım, bi sipsi!

İNEK ŞABAN - Tam buldun sırasını!..

HAYTA İSMAİL - *(Sıkıntısının hiç farkında değilmiş gibi)* Nazlanma Şaban'cığım, hadi, uçlan bi sipsi!..

İNEK ŞABAN - Düş yakamdan be!..

HAYTA İSMAİL - Sana çiftlik bağışla demiyorum. İstediğim bir sigara!..

İNEK ŞABAN - Yok sigara, diyorum sana!

GÜDÜK NECMİ *(İçerden)* Neee?.. Yok mu sigaran?.. Zor girersin bugün helâya öyleyse! Bir sigara veriyor musun bana vermiyor musun?

İNEK ŞABAN - Güdük'çüğüm, sen misin? Var bir tane sana! Çık çabuk, çık da hele, kolay!..

GÜDÜK NECMİ - Bir tek sipsi için keyfimi bozamam doğrusu! Hiç olmazsa iki yap şunu!

İNEK ŞABAN - Yok vallaaa!.. Olsa canım feda! Al şu sigarayı hem de Yenice namussuzum!

GÜDÜK NECMİ - Yenice'yse çıktım gitti! Uçlan bakalım!

İNEK ŞABAN - *(Hem ileri koşar, hem cebinden sigarayı çıkarmaya çalışır.)* Çık çabuk!.. Nah, hazır işte!..

(Güdük Necmi helâdan çıkar. İnek Şaban sigarayı verir. İçeri girmek ister. Hayta İsmail önüne geçer. İtiş kakış... İnek Şaban helâya girmeyi başarır. Helâdakiler de çıkar dışarı.)

HAYTA İSMAİL - Dur sen! Bak nasıl burnundan fitil fitil getiriyorum. Sana da içerde rahatlık verirsem! *(Gider içerden lâstik hortumu bulur.)* Tak, Refüze, Şu hortumu musluğa! *(Refüze Ekrem takar hortumu. Hayta İsmail öbür ucu-*

nu heldnın üstünden içeri sallandırır.) Aç bakalım Refüze şu musluğu!.. Sabah sabah şu İnek'in tüylerini parlatalım! Ulan, kemali bi sipsi bunun be! Pinti köpek!..

İNEK ŞABAN - *(İçerden)* Kes suyu, körolayım vereceğim. Çıkınca vermezsem...

HAYTA İSMAİL - Daha çıkmaktan söz ediyor. Çıkınca verecekmiş... Uzat kapının aralığından!

İNEK ŞABAN - Kalkamam yerimden. Su gibi gidiyor, gözüm kör olsun!

HAYTA İSMAİL - Kalkamazsın ha! Seni kenef bülbülü seniii... Ötersin, böyle rahata kavuşunca. Kalk da uçlan şu sipsiyi!

TULUM HAYRİ - *(Yeter artık der gibilerden bir işaret yapar. Arka cebinden bir paket çıkarır, uzatır.)* Yak bakalım, otlakçılıkta geçtin Necmi'yi; *(Bir de Güdük Necmi'ye uzatır.)* Ne demiş otlakçı? Sigaranın tekini bir altına satsalar, ben gene duramam, içerim demiş!

GÜDÜK NECMİ - Bırak bizim otlakçılığı da, şu yaptığın sarkıntılık olayını anlat sen! Müdür sınıfta racon keserken neden kızarıp bozarıyordun öyle? Herif çakozlamadı mı sanıyorsun? Sittin sene Polis Müdürlüğü yapmış o! Kaçar mı gözünden!

REFÜZE EKREM - *(Tulum Hayri'ye)* Nerdeydin Pazar günü? Öğle yemeğini dışarda yediğine göre, nerde yedin önce onu söyle!

TULUM HAYRİ - Bizim Rusçuk köftecisinde!

REFÜZE EKREM - Şıra da içtin tabii?

TULUM HAYRİ - İçtim ya!

REFÜZE EKREM - Kaç bardak içtin, doğru söyle?

TULUM HAYRİ - Tam oniki bardak!

REFÜZE EKREM Sen Rusçuk köftecisinin oniki

bardak afyonlu şırasını içeceksin de edebinle, terbiyenle dolaşacaksın sokaklarda haaa? İyi düşün? Var mı Müdürün dediği gibi vapurda mapurda, iskelede miskelede, aşağı mahallede yukarı mahallede sarkıntılık olayları? Düşün bakalım!

TULUM HAYRİ - Hangi birini düşüneyim!

REFÜZE EKREM - Lâf atmak falan?

TULUM HAYRİ - *(Güler.)* Lâf atmak haaa!.. Lâf atmak ufak iş! El, parmak... Atılacak ne varsa... Hepsi tamam!

REFÜZE EKREM - İyi ama... Kız iki kelimeyle Müdür'e öyle bi tarif etmiştir ki seni, resmini çeker gibi... Şey demiştir... İnce kıyım biri... Hızardan yeni çıkmış bağdadi gibi inceden... Uçurtma çıtası gibi... Narin mi, narin!

TULUM HAYRİ - Mersi Refüze'ciğim!

HAYTA İSMAİL *(Helâya doğru seslenir.)* Heeey, İnek Şaban, öldü mü içerde be! Sigaram bitti. Bir sipsi uçlanmazsan hortum geliyor gene! Yazlık mı tuttun helâyı be!

TULUM HAYRİ - Ulan Hayta, rahat bırak şu İnek'i, sigara istiyorsan, al sana sigara! *(Paketi çıkarır, uzatır.)* Yak da, geç erketeye! Tavuk gibi enselenmiyelim. Anaç kediler gibi miyavladın mı, tamam! Ya Kel Mahmut geliyor, ya da sol organı demektir o zaman.

REFÜZE EKREM - Şu Yavşak'ı, organik olarak Kel Mahmut'la bir cinsten göstermeyin diyorum size! Yavşak... Adı üstünde... Yavşak işte! Kel Mahmut, Yavşaklayan bir yaratık mı?.. Bu Yavşak'ı, kim sardı başımıza? Müdür değil mi? Eee? Kel Mahmut'un suçu ne? Hep Müdür değil mi bu adamı tebelleş eden başımıza! Ama ne Müdür ya! Avukattan Polis Müdürü... Polis Müdüründen Edebiyatçı... Edebiyatçıdan da Lise Müdürü olursa, böyle olur işte! Ben size

birşey söyleyeyim mi?.. Bu Yavşak, olsa olsa Müdürün polis kadrosunda yetişmiştir. Okulun içinde de aynı görevde kullanıyor Müdür onu! Ulan karakol mu burası be! Bir de Sallabaş'ın yanına asistan diye verdi, Kimyahaneye... Bilimsel kariyer yapsın diye... Başımıza ilerde öylesine çoraplar örecek ki bu Yavşak... Şimdilik yaptığı en önemli ödev curnalcılık... Abdülhamit hafiyeliği...

TULUM HAYRİ Yook!Sidikli nin hakkını yemeyin!Hafiye deyince Sidikli Turan gelmeli aklınıza Herif resmen espiyon.Cayır cayır rapor yazıp veriyor Müdür'e. Hem de Müdür'den aldığı zımbalı deftere...

GÜDÜK NECMİ - Herif sigaraya başladı, bu hafiyelik uğruna. Geldiğinde tek tük içerdi. Şimdi kurum gibi tiryaki. Sırf hela aralığına inebilmek için... Bugünlerde başını kaşımaya vakti yok. O kıza sarkıntılık yapanı vızır vızır arıyor okulda.

REFÜZE EKREM - Vereceksin sopayı böylelerine, vereceksin marizi!

TULUM HAYRİ - Kahraman yapmak için, öyle mi? Bu gibilere ne yapacaksın biliyor musun, yanlış rapor yazdıracaksın!

GÜDÜK NECMİ - O da neden?

TULUM HAYRİ - Yanlış rapor yazdıracaksın ki, Efendisinin gözünden düşsün. İki paralık olsun itibarı! Raporlar madara olmaya başladı mı Müdür tutar kuyruğundan, basar hastir'i!.. Hababam Sınıfı'nın sınırları dışına atmakla kalmaz, doğru il sınırları dışına!

GÜDÜK NECMİ - Nerde o günler!

TULUM HAYRİ - O kadar uzakta değil, fasarya raporlar yazdıracaksın boyuna. Gözden düşene kadar fasarya rapor... Çocuklar *(Birden silkinir.)* Kayıntı nasıl gidiyor bu günlerde, kayıntı?

GÜDÜK NECMİ - Ayaz!

REFÜZE EKREM - Madara!

TULUM HAYRİ - Şu kayıntı işini bir hale yola koyamadık, kalkıyoruz bir de Müdür'ün kurduğu örgütle uğraşmaya çalışıyoruz.

REFÜZE EKREM - En önemli sorunumuz nedir biliyor musunuz? Bizim Hababam Sınıfı'nı şu yeni gelen Müdür'e tanıtmak! Herif bizim farkımızda değil be! Bizi bir tanısa, kayıntı da düzelir, her hafta sinema işi de yoluna girer. En kötüsü, çıkıyor karşımıza, çocuklar diyor, içinizden biri Pazar günü kızlara takılmış... Kim takıldıysa, verin o adamı bana... Verin de canına okuyayım! Hele şu bizi bilmezin zoruna bakın! Bizi bilse o kadar ileri gidebilir miydi bu adam?

TULUM HAYRİ - Yani demek istiyorsun ki... Tanıtalım kendimizi, bu adama! Haaa?.. Bu mu, demek istediğin?

SESLER - Uyuyor bu Müdür be! Tanıtalım! Tanıtalım kendimizi! Tanısın Hababam Sınıfı'nı. Onun Polis Müdürlüğü söker miymiş bir anlasın!

İNEK ŞABAN - *(Heladan)* Tanıtalım Hababam Sınıfı'nı, tanıtalım!

(Hayta İsmail koşarak gelir.)

HAYTA İSMAİL - Siz burda kaynatın. Hayta İsmail merviden altında erkete beklesin, sigarasızlıktan da iflahı kesilsin! Revâ mı bu be!.. Uçlan bi sipsi daha!

(Herkes cebine davranır. Dostluk havası içinde bir sigara yakar. Dostça öpüşürler.)

TULUM HAYRİ - Unutma, anaç kediler gibi... Yavşak gelirse de miyavlamayı unutma! *(Hayta İsmail çıkar.)*

GÜDÜK NECMİ - Amma da korkutmuş seni bu Yavşak be!..

TULUM HAYRİ - Aklın ermez bu işe senin! Yerine

göre ha Kel Mahmut, ha Yavşak Şadi... Hepsi bir kapıya çıkar. Bak, Yavşak dedim de aklıma geldi. *(Cebinden bir Boğaziçi paketi çıkarır, Güdük Necmi'ye verir.)* Ne olur ne olmaz, sende dursun bu paket... Arama tarama olursa, bende yakalamış olmasınlar.

GÜDÜK NECMİ Yani ben bu Boğaziçi'ni gözgöre göre Yavşak'a mı teslim edeceğim!

TULUM HAYRİ - Edeceksin elbet.

GÜDÜK NECMİ - Kenefin deliğinden atarım gene de vermem!

TULUM HAYRİ Verceksin diyorum sana! Hababam Sınıfı'nın bir hediyesi olsun diye... Bizden bir şey koklamayınca büsbütün canavar kesiliyor.

GÜDÜK NECMİ - Açıkçası haraç veriyoruz, Yavşak'a demek...

TULUM HAYRİ - Onun gibi birşey!

REFÜZE EKREM Dış politikamız değişiyor. Barış içinde bir arada yaşamak! Kurtla kuzu kardeşliği...

TULUM HAYRİ - *(Sinsi sinsi güler.)* Bir de bunu deneyelim bakalım! *(Kalem Şakir telâşla girer.)*

KALEM ŞAKİR - Aksilik bu kadar olur? Müdür tüyekin önünde iki saattir volta atıyor. Tüyebilirsen tüy...

TULUM HAYRİ - Bekliyemedein mi biraz daha!

KALEM ŞAKİR Tavuk gibi enselenecektim zulada. Yatakhanedeki Murat'la faça faça'ya gelmiyeyim mi? *(Kravatını çözer, cebine kor. Yakasının düğmesini açar. Bir sigara yakar.)*

TULUM HAYRİ - Tüüüh!.. Yazık!

KALEM ŞAKİR - Neyse... Yarın kahvaltıdan sonra çı-

kar alırım voltamı, parmaklıkların arasından... Evinden çıkar çıkmaz yakalarım Sevim'i. Söz! *(Hayta İsmail kedi yavrusu gibi miyavlar.)*

REFÜZE EKREM - Hani anaç kediler gibi miyavlıyacaktı bu Hayta!

GÜDÜK NECMİ - Ya Kel Mahmut'la Yavşak Şadi gelmiyorsa?

TULUM HAYRİ - Var birşey!

(Bütün başlar giriş tarafına çevrilir. Sigaralar avuçlar içine alınır. İzmaritler ayakla itilir. Sidikli Turan sinsi sinsi girer. Cebinden Yenice paketini çıkarır, bir kenarda yakar.)

KALEM ŞAKİR - *(Alaylı)* Merhabaaa Turan'cığım!

SİDİKLİ TURAN - *(Burnu yukarda)* Merhaba!

KALEM ŞAKİR - Ne var ne yok yukarlarda?

SİDİKLİ TURAN - Ne olsun? İhsan Bey'in verdiği O Belde'yi ezberliyordum. Kafam şişti, sigarasızlıktan...

KALEM ŞAKİR Demek o kadar sıkı tiryakisin haaa!..

SİDİKLİ TURAN - Ezberliyecek birşey oldu mu içmeden yapamıyorum.

TULUM HAYRİ - Yahu çocuklar, gerçekten ezberliyecek miyiz bu şiiri biz? Namussuzum, benim kafam on paket Yenice sigarasıyla da almaz bu şiiri. Çok battal bir şey, akılda kalacak gibi değil!

GÜDÜK NECMİ - Benimki yirmi paket ister, hem de Boğaziçi!

REFÜZE EKREM Yandı Hababam Sınıfı! Bu işin üstesinden gelse gelse İnek Şaban gelir. Oturup ineklemeye bir başladı mı...

TULUM HAYRİ - *(Helâdan yana)* Şabaaan! Ulan Şaban, kenefin deliğine mi düştün be!..

GÜDÜK NECMİ - Helâda isen mööö, de de anlıyalım orda olduğunu!

(İnek Şaban'ın bulunduğu helâdan sigara dumanları yükselmektedir.)

REFÜZE EKREM - Ulan İneeek!..

İNEK ŞABAN - *(İçerden)* Hooop!..

TULUM HAYRİ - Ulan halâ içerde misin be?

İNEK ŞABAN - Ahmet Haşim'in şiirini ezberliyorum. Hem de su gibi... Gidiyor namussuzum!KALEM ŞAKİR Ulan kes şiiri!.. Kes de su gibi gitmesin! Şiir dokunmuştur!

GÜDÜK NECMİ - Ulan İnek, yak içerde peşi peşine sigaraları da, bizi düşünme sen haaa! Alacağın olsun senin!

TULUM HAYRİ Piyale İhsan çok büyük lâf etti. Kim ezberlemezse dedi, bırakırım sınıfta! Öyleşine bir oyun oynayalım ki, biz geçelim, o kalsın sınıfta! Bir kartona yazıp iri iri, beyanname asar gibi kürsüye asalım!

(Hayta İsmail anaç kediler gibi acı acı miyavlar.)

REFÜZE EKREM - Acı acı bağırdığına bakılırsa kör olayım ikisi birden geliyor!

SİDİKLİ TURAN *(Şaşırmıştır)* Kim, kim geliyor? *(Bir telâştır başlar. Sigaralar helâlara atılır, paketler zulalara sokulur. İzmaritler ayakla itilir. Güdük Necmi kaçmak ister, Tulum Hayri önüne geçer. Kaçanlar kaçar. Sidikli Turan'la Güdük Necmi kalır. Kel Mahmut, Yavşak Şadi ile girer.)*

KEL MAHMUT - Bu ders saatinde ne işiniz var burda!

GÜDÜK NECMİ Efendim kimya öğretmenimiz rahatsız olduğundan...

KEL MAHMUT - Rahatsız olduğundan helâ aralığında kurultay kurun mu dedi size! Ara, Şadi Bey, ara şunların üstünü başını!

(Arama tarama başlar. Sidikli Turan'da bir Yenice, Güdük Necmi'de de Boğaziçi paketi çıkar.)

KEL MAHMUT - Hele şuna bakın! Tutmuş da Boğaziçi sigarası içiyor. Sen kiiim, Boğaziçi kim! Okulun Müdür'ü bile içmiyor. Şadi Bey, al şunların numaralarını! *(Yavşak Şadi defterini çıkarır, yazmaya başlar. Adı yazılanlar, dışarı çıkar. Kapalı helânın üzerinden halka halka sigara dumanı çıkar.)*

KEL MAHMUT - *(Helanın kapısını vurur.)* Çık dışarı!.. Çık diyorum sana! Kim varsa çıksın çabuk! *(İçerden sigara dumanları yükselmektedir. Dumanların çıktığını gören Kel Mahmut öfkeyle kapıya vurur.)*

İNEK ŞABAN - *(İçerden)* Burda da mı rahatlık yok be!..

KEL MAHMUT - Çık diyorum, çabuk çık!

İNEK ŞABAN - Boş helâ mı yok, rahat bırak beni arkadaş!

KEL MAHMUT - Sigara da içiyorsun ha, fosur fosur!..

İNEK ŞABAN - Kör olayım son sigara.

KEL MAHMUT - Hele çık da son sigara mı, ilk sigara mı göstereyim sana!

İNEK ŞABAN Yok diyorum sana, yoktan anlamaz mısın sen be!..

KEL MAHMUT - *(Kapıyı daha sıkı yumruklar.)* Şimdi zorla gireceğim içeri. Çık, çabuk çık!..

İNEK ŞABAN Çıkamam yahu! Su gibi gidiyor vallaaa!.. Bir gazoz verdiler üç gündür hep böyle!

KEL MAHMUT - Kimsin sen? Çık da göreyim yüzünü!

İNEK ŞABAN - Çok oluyorsun arkadaş, defol git başımdan be! Anam avradım olsun söylerim seni Kel Mahmut'a!

KEL MAHMUT - *(Öfkesinden tepinmeye başlar.)* Terbiyesiz, ahlâksız seni! Çık da göstereyim sana Kel Mahmut'u!..

İNEK ŞABAN - Düş yakamdan be yahu! Çektiğim bana yetiyor. Uy karnım, karnım, karnım!..

KEL MAHMUT *(Helâ aralığında bir köşeye saklanır. Yavşak Şadi de arkasına gizlenir. Neden sonra İnek Şaban helâdan çıkar. Elinde şiir yazılı uzun bir kâğıt...)*

İNEK ŞABAN - Oh beee!.. Dünya varmış! Dinine yandığımın okulu, helâda da rahatlık yok adama! *(Elindeki kâğıttan üç dört mısra okur. Durumdan emin olduğu için bir ıslık tutturur. Birden suratı kırmakarışık olur. Helâya koşmak ister. Kel Mahmut'la yardımcısı yolunu keserler.)*

KEL MAHMUT - Sendin haaa helâda kapanıp da fosur fosur sigara içen pis tiryaki! *(Yavşak Şadi'ye döner.)* Şadi Bey, ara şunun üstünü!

YAVŞAK ŞADİ - *(Aramaya başlar. Arka cebinden Yenice paketini çıkarır.)* Hem de Yenice haaa!.. Fena değil! *(Kutuyu açar bakar.)*

KEL MAHMUT - Bu saate kadar ne yapıyordun içerde be?)

İNEK ŞABAN - Midem bozulmuş da efendim... Afedersiniz, su gibi...

KEL MAHMUT Yemeklerden mi?

İNEK ŞABAN - Şeyden efendim... Gazozdan.

KEL MAHMUT Neee? Gazozdan mı? Kooperatifin gazozlarından haaa? Müdür Bey duymasın!..

İNEK ŞABAN - Gazozdan efendim... Refüze'nin gazozundan... Geçen gün sizin dersteki eşeklerden...

KEL MAHMUT Neee? Benim eşeklersden mi? Benim eşeklerim mi varmış?

İNEK ŞABAN - Siz bir düzine eşek dediniz de, Kalem Şakir kazandı yarışmayı. Gazozları Refüze'den içtik.

KEL MAHMUT - Ne diyorsun sen be! Ne eşekleri bu? Bir düzine eşeğim mi varmış benim?

İNEK ŞABAN - Tam oniki tane... Her eşeğe bir gazoz!

KEL MAHMUT - Sen de içtin ha?

İNEK ŞABAN - Bayılırım gazoza!

KEL MAHMUT - Hadi saçmalayıp durma, yürü sınıfa! Herkes derste, parmaklarının ucuna basa basa! *(İnek Şaban ayaklarının ucuna basa basa çıkar.)* Şadi Bey, sen kal burda! Kuş uçurtmıyacaksın! Müfettiş helâları dolaşır, bu da yeni çıktı. İdare teftişlerine helâlardan başlamak da moda oldu. Hep de İngiliz Avni'nin icadı bu bizim Avni Başman'ın! Okulun disiplini helâlardan anlaşılırmış, lâf işte! Şöyle bir helâları dolaşıver! Duvarlarda Tosun Mosun yazıları görürsen, söyle de hademelere kireçleyiversinler! *(Çıkar.)*

YAVŞAK ŞADİ - *(Cebinden sigara paketlerini çıkarır.)* Bugünlerde pek kibarlaştı bizim haytalar. Ben öğrenciyken Yenice'nin yüzünü tütüncülerde bile zor görüyorduk. Bunların en inekleri bile Yenice içiyor. *(Yenice kutusunu açar, kapatır.)* Hayır, ben Yenice içmeyeceğim, Boğaziçi dururken. *(Boğaziçi kutusunu açar.)* Zavallı, topu topu üç sigaracık içebilmiş. Kime niyet, kime kısmet!

(Hababam Sınıfı'nın ileri gelenleri, başta İnek Şaban olduğu halde ayaklarının burnuna basa basa girerler. Ellerinde bir battaniye.)

Sabahtan beri başım fırıl fırıl dönüyordu sigarasızlıktan. *(Kibritini çıkarıp çakar, barutla doldurulmuş sigara bol dumanlar çıkararak patlar.)* Of aman!.. Gitti bıyıklarım! *(Yavşak Şadi'nin başına battaniyeyi geçirip üstüne atılırlar.)*

İKİNCİ BÖLÜM

TABLO III

(Yatakhane... Dursun Sektirmez pencerenin yanındaki yatakta yatmaktadır.)

GÜDÜK NECMİ - *(Pijamasının ceketine bir dam'a sarılmış gibi sarılmış, ıslıkla yeni çıkan bir dans melodisine adım uydurarak girer.)* Yanlış kapı çaldın gibi geliyor bana ahbap! Bu yatağın sahibini bilirsin tabii...

DURSUN SEKTİRMEZ - *(Başını kaldırır)* Bana ne! Kimin olursa olsun! Pencerenin tadını biraz da biz çıkaralım. Tıkır tıkır para saydık, buraya girerken.

GÜDÜK NECMİ - Valla Abi, senin paran burda geçmez. Sen o parayı sizin ordaki barlarda harcasaydın keşke. Bu yatak Hayri'nindir kimse söylemedi mi sana?

DURSUN SEKTİRMEZ - Soran kim ki...

GÜDÜK NECMİ - Sorsan iyi ederdin!

DURSUN SEKTİRMEZ - Ne fark ederdi?

GÜDÜK NECMİ - Yatak Tulum Hayri'nin olunca biraz farkeder gibi geliyor bana!

TULUM HAYRİ - *(Uzaklardan)* Yarın çamaşır günü! Kirli çamaşırlar torbalara! Ağızlarını adamakıllı büzüp bağlayın ki ufaklıklar dökülmesin! Duyduk duymadık demeyin, sayın muavinimiz Mahmut Alnıgeniş'in günlük emri! *(Yatağındakini görür.)* İNEK ŞABAN - *(Beşinci senfoninin ilk melodisini elleriyle tempo tutarak ağzıyla çalar.)* Ta ta ta... Taaa!..

TULUM HAYRİ - Kim var bizim yatakta be! Hey Kalem Şakir, senin Erkek Sevim gelmiş olmasın? Çağırdıksa daha bir hafta var ayın onikisine. Hişşşt, yoksa sen misin ahbap? *(Yatağına yaklaşır.)* Üç gündür öğrenemedin mi yatağını daha! Bak ahbap senin yatağın nah kapının ardında. Biz de ilk geldiğimiz günler ordan başlamıştık. Yoook, bu gecelik benimle yatmak istiyorsan, o başka. Başlı bacaklı maça papazı gibi yatarız. Eh ne de olsa konuğumuz sayılırsın!

DURSUN SEKTİRMEZ - *(Birden doğrulur yataktan.)* Aman be! Ne ağzı kalabalık adammışsın sen be!.. Sınıf Mümessilinin bu kadar konuşmaya hakkı var mı bu mektepte! Ulan, ne biçim mektepmiş bu! Kendi paramızla kepaze oluyoruz. Bana ikram ettiğin o yatakta sen zıbarıp yatsan daha iyi olmaz mı, hırbo! Çivi kestim dün gece kapının ağzında!

TULUM HAYRİ - Ulan bana mı bu hırbo!

DURSUN SEKTİRMEZ - Topunuza!

TULUM HAYRİ Topumuza, yani Hababam Sını-

fi'na ha!.. Yastık başına! Alın şunun façasını aşşaaa!*(Herkes yastıklara sarılır, vuran vurana! Dursun'u karga tulumba yatağına bırakarlar. Herkes kendi yatağına girer.)*

TULUM HAYRİ - Haydi çocuklar, iyi geceler!

SESLER - İyi geceler!

SAHNE

(Bir horlama perde perde yükselir. Tulum Hayri uyanır. Yatağının üstüne oturur.)

TULUM HAYRİ - Yuh be! Manda boğazlıyorlar sanki... Bu yatakhanede böyle horlayan yoktu. Ya Sidikli Turan'ın işidir bu, ya da Bilek Dursun'un... Heeey! Güdük Necmi, dürt şu öküzü be!

GÜDÜK NECMİ - Ben ona psikolojik bir ıslık baskısı yapayım da bak nasıl susturuyorum. *(Uzun uzun ıslık çalar, bütün yatakhane bu ıslığa katılır, horlamayı önleyemezler.)*

TULUM HAYRİ - Ulan, bırak sosyolojiyi de kalk tekmele şunu! Uykusuzluk başıma vurdu. Hangisi horluyor bu yeni gelenlerin?

GÜDÜK NECMİ - *(Kalkar, bir sağa bir sola bakar.)* Senin Bilek Dursun! Mübarek hayvan! Boğazlıyorlar sanki! Hişşşt... *(Üstündeki velenseyi tuttuğu gibi çeker, hemen yatağına kaçar. Dursun Sektirmez birden uyanıp yatağın üstüne oturur.)*

DURSUN SEKTİRMEZ - Hangi hergele bu velenseyi çeken! *(Eğilip terliğe sarılır.)* Kim bu velenseyi çeken be!..

TULUM HAYRİ - Çok mu lâzım! Ben çektim, ne olmuş! Adam gibi uyuyamaz mısın sen?

DURSUN SEKTİRMEZ - Belâ mısın sen be! Uykuma da mı karışacaksın! Allah Allaaah!.. *(Yatanlar teker teker başlarını kaldırırlar.)*

GÜDÜK NECMİ - Uyuyacağız, sus be!

REFÜZE EKREM - Seni mi dinleyeceğiz!

KALEM ŞAKİR Kes sesini! Zıbar artık!

HAYTA İSMAİL - Allah allah! Yeter be!

TULUM HAYRİ Düzelt yastığını da adam gibi uyu! Eğer böyle horlıyacaksan git, helâya da bir iki sigara iç! Sen gelene kadar hiç olmazsa beş on dakka kestiririz. Yoook, mutlaka bizi uyutmamak istiyorsan, o başka. Bilirim yapacağımı ben!

DURSUN SEKTİRMEZ - Ne yaparsın?

İNEK ŞABAN - Yerim ulan seni!

TULUM HAYRİ - Ne mi yaparım? Öğrenmek mi istiyorsun?

DURSUN SEKTİRMEZ - Söyle! Ne yaparsın?..

TULUM HAYRİ - Hele sen başla da horlamaya...

DURSUN SEKTİRMEZ - Ne yaparsın, söylesene?

TULUM HAYRİ - Hele sen bir başla bakalım!

DURSUN SEKTİRMEZ - Söyle erkeksen!

TULUM HAYRİ - Dur söyliyeyim! Sen ağzını açıp da horlamaya başladın mı... *(Anlamlı anlamlı güler.)*

DURSUN SEKTİRMEZ - Eeee? İnsan anlayıverir gerisini artık...

DURSUN SEKTİRMEZ Amma da uzun ettin haaa!.. Böyle sırıtacağına söyleyemez misin!..

TULUM HAYRİ Daha söylemesi mi kalmış bunun! Sen ağzını açıp da horlamaya başladın mı, sıvarım ağzını!..

DURSUN SEKTİRMEZ - Ben öyle kabadayı göremiyorum karşımda!

TULUM HAYRİ - Horla da görürsün! Hadi iyi geceler!..*(Aradan çok geçmez, Dursun Sektirmez hafiften hafiften horlamaya başlar. Tulum Hayri yavaşça kalkar. Önce dışarı çıkar, bir testi suyla döner. Bardağı doldurur. Dursun'un açılan ağzına boşaltır. Dursun Sektirmez birden fırlar yataktan. Kaçan Hayri'nin peşinden terliği fırlatır. Terlik hedefini bulamaz, Hayri'nin başucundaki camı şangırtı ile indirir. Dursun Sektirmez boyuna tükürüp durur.)*

TULUM HAYRİ - Tükür şimdi bakalım! Ya yuttukların ne olacak'?

GÜDÜK NECMİ - Afiyet olsun! Tulum Hayri bu!.. Söz ağzından çıkmasın bi kere!

HAYTA İSMAİL - Erkektir o!

REFÜZE EKREM - Yarasın!

İNEK ŞABAN - Şifa niyetine!

KALEM ŞAKİR - Palavracı sen de! İşte dediğini yaptı. Sen de göster hünerini şimdi!*(Dursun Sektirmez, Tulum Hayri'ye sert sert bakar, tüküre tüküre dışarı çıkar, az sonra döner ve ağzına havlusunu bağlayarak yatar.)*

SAHNE

(Sidikli Turan ipek pijamalar içinde uyumaktadır. Güdük Necmi elinde çaydanlık, girer yatakhaneye. Sidikli Turan'ın ayak ucunda bir süre dikilir.)

KALEM ŞAKİR *(Yatağından başını kaldırır.)* Ulan Güdük, sen misin be! Ne halt ediyorsun orda?

GÜDÜK NECMİ - Ölü gibi yatıyor Beyzade!

KALEM ŞAKİR - Nedir çaydanlıktaki?

GÜDÜK NECMİ - Ne olacak, sıcak su.

KALEM ŞAKİR - Ulan haşlıyacak mısın herifi be!

GÜDÜK NECMİ - Hiç telâşlanma! O kadar kaynar değil!.. Ancak şey sıcaklığında. *(Sidikli Turan'ın örtüsünü yavaşça kaldırır... Alıştıra alıştıra yatağına çaydanlığı boşaltır.)*

KALEM ŞAKİR - Vay namussuz Güdük, nerden geldi aklına! Yeter artık, yatağın altından akmaya başladı. Tadında bırak işi. Hiiişt, yeter diyorum sana be, uyandıracaksın herifi!

GÜDÜK NECMİ - Ayağından sürüsem uyanacağı yok. Hem alışkındır o, sidik sıcaklığına. Kılı bile kıpırdamıyor. Haydi iyi geceler, sayın Beyzadem! Ömrün boyuna anımsayacaksın bu gecenin suçunu!

SAHNE

(Kalem Şakir kalkar. Önce Şaban'ı kart bir madam gibi boyar. Sonra Güdük Necmi'yi bir sokak kızı haline getirir. Alnına dökülmüş saçlar... Kıpkırmızı yanaklar... Boyalı dudaklar... Sıra Refüze Ekrem'e gelir. Onu da bir şövalye gibi boyar, favoriler... Uçları kalkık bıyık... Keçi sakal.. Burnunun ucunda ayyaşlara özgü kırmızılık... İşini bitiren Kalem Şakir sessizce yatağına girer. Zil sesiyle Tulum Hayri, kalkar, elindeki çekecekle karyolaların demirine vurur.)

TULUM HAYRİ Kalkın heeey!.. Koca eşekler, semerleri devirmiş yatıyorsunuz! Kalkın diyorum size!.. *(İnek Şaban'ın karyolasına vurur.)* Kalk ulan Şaban! Piyale'nin O Beldesi'ni al eline de, başla ineklemeye! *(Şaban'ın yüzünü görünce şaşırır, katıla katıla güler. Sonra kendini toplar, bo-*

zuntuya vermez.) Afedersin Şaban'cığım, yanlış kapı çalmışım ben. Nerden de düştü yolum bu Galata'ya! Seni erken uyandırdığım için özür dilerim. Kimbilir bu gece hoyrat konukların ne denli yormuşlardır seni!*(Refüze Ekrem de uyanır, Şaban'ı boyanmış görünce koyuverir makaraları. Sonra o da toplar kendini.)*

REFÜZE EKREM - Hayır sayın Mümessil, ben Madam Marika'yı o kadar yorduklarını sanmıyorum, kalksın biran önce de evi derleyip toplasın!*(Güdük Necmi oturmuş yatağının üstüne, parmağı ile boyananları gösterip katıla katıla gülmektedir.)*

GÜDÜK NECMİ - *(Refüze Ekrem'e)* Şövalye Refüze dö Ragastan! Siz böyle bir batakhaneye nasıl olur da düşersiniz! Hangi rüzgâar attı sizi Ekselans dö Ragastan! *(İnek Şaban'a döner)* Söyle Madam, nasıl kafesledin bu şövalyeyi?..

TULUM HAYRİ - Madam mı?.. Madam mı diyorsun, sen annene! Mama diyeceksin, Mamaka!..

GÜDÜK NECMİ - *(Boyandığının farkında değildir. İnce bir kız sesiyle)* Mamaka!.. Mamakamu!..

TULUM HAYRİ - Kalkın arkadaşlar!.. Nerdeyse Sayın Müdür Yardımcımız Mahmut Alnıgeniş teşrif buyuracaklar. İdare nöbetçisi olduğunu unutmadınız sanırım! Canınız sabah sabah kalaylanmak istiyorsa biraz daha yatabilirsiniz!

KALEM ŞAKİR - *(Yeni uyanır gibi yapar.)* Kalayla küçük hanım, kalayla! Hamama da gidiyorum alayla! *(Boyananlara bakar.)* Nerdeyim? Gözlerime inanamıyorum, bu batakhaneye nerden düştüm ben, kiminle geldim buraya!..

GÜDÜK NECMİ - *(İnek Şaban'a sokulur.)* Mamaka!.. Mamakamu!.. On lira rica edeceğim, ruj parası, oje parası, rimel parası...

REFÜZE EKREM - Gel yavrum, gel sarıl boynuma! Sana ne istersen alayım. Avuç avuç Napolyon altınları vereyim sana.

TULUM HAYRİ - Ulan bırakın oyunu artık! Nerdeyse Kel Mahmut düşecek! *(Yatanları, kolundan tutup tutup çeker. Boyananlar, kendi boyandıklarından habersiz birbirlerini parmakla gösterip katıla katıla gülerlerken Kel Mahmut görünür! İnek Şaban'la yüzyüze gelince kendini tutamaz, güler.)*

KEL MAHMUT - Git, yıka yüzünü, maskara!.. *(Sonra Refüze Ekrem'le Güdük Necmi'yi de görür.)* İşiniz gücünüz soytarılık!.. *(Kalem Şakir'e)* Kim boyadı bunları be?

KALEM ŞAKİR - Efendim, boyasa boyasa Kemal Bey boyamış olacak.

KEL MAHMUT - Hangi Kemal Bey?

KALEM ŞAKİR - Biz Otello Kemal deriz. Onbirlere giden Edebiyatçı... Müsamere için hazırlıyor da bizi... Gece provamız vardı, yüzlerini yıkamadan yatmış olacaklar yorgunluktan.

KEL MAHMUT Gidin, yıkayın yüzünüzü soytarılar!.. Maskaralar!.. İşiniz gücünüz kepazelik! *(Havlusunu kapan fırlar dışarı. Kel Mahmut Sidikli Turan'ın başucunda dikilir. Karyolasını sallar.)*

KEL MAHMUT - Kalk bakalım Sayın Bayım! Bırak yatak keyfini de hele bir davran!

SİDİKLİ TURAN - Kalkamam efendim!

KEL MAHMUT - Neden kalkamazmışsın? Kahvaltını yatağına mı getirsinler?

SİDİKLİ TURAN - *(Şöyle bir doğrulur.)* Efendim...

KEL MAHMUT - Efendimi mefendimi bırak da fırla, çabuk!

SİDİKLİ TURAN - Fırlayamam efendim.

KEL MAHMUT - O da neden?

SİDİKLİ TURAN - Islanmışım da...

KEL MAHMUT - Tavan mı akmış gece? Kiremitleri de yeni aktarmıştık.

SİDİKLİ TURAN - Gece şey olmuş da efendim... Banyo almam gerekiyor.

KEL MAHMUT - Şahinpaşa Oteli mi burası! Hele şuna bak, banyo alması gerekiyormuş! Yalnız sen mi erkeksin bu mektepte be!.. Herkes boy abdesti almaya kalksa, dersleri bırakıp hamam işletmemiz gerekir bütün gün!

SİDİKLİ TURAN - Öyle değil efendim, ben küçük yaştanberi hep böyle...

KEL MAHMUT - Çok erken başlamışsın! Kahvaltılarda balık yumurtası, havyar yersen böyle olur işte! Bizim fasulye pilâv çok çabuk yola getirir seni. *(Bir iki adım atınca kırık camı görür.)* Kim kırdı bu camı be! Söyle Hayri, kim kırdı bu camı?

TULUM HAYRİ - *(Gözü ister istemez Dursun Sektirmez'den yana kayar.)* Efendim, kıran, kendi söylesin!

KEL MAHMUT - *(Dursun Sektirmez'e)* Sen kırdın değil mi? çok erken başlamadın mı?

DURSUN SEKTİRMEZ - *(Kalkar, önüne geçer)* Mavin Bey, bi dakka! Gözünü seveyim Mavin Bey, kes şu benim hesabımı da alayım voltamı! Cam parasını da kes!.. Başım belâya girecek bu hırbolarla!.. Yanlış kapı çalmışık biz, kes hesabımızı da gidelim!..

KEL MAHMUT - Dur hele, ne oldu, kim kızdırdı seni?

DURSUN SEKTİRMEZ - Nah şu hırbo! Uyuyordum, ağzıma su döktü.

KEL MAHMUT - Su mu döktü? Ne suyu bu?

DURSUN SEKTİRMEZ - Küçük su! Senin anlıyacağm Mavin Bey, işedi ağzıma uyurken!

KEL MAHMUT - Sadece işedi haaa! Geçmiş olsun, ucuz kurtulmuşsun!

TABLO : IV

(Hababam Sınıfı derse hazır... Kalem Şakir'in gelmesini beklerler... Tulum Hayri, kapıda... Nihayet Kalem Şakir kanter içende gelir. Üzerinde Refüze Ekrem'in açık renk elbiseleri... Pantalonunda, ceketinde yer yer lekeler... Refüze ile Kalem Şakir bir sıraya otururlar. Kalem Şakir cebinden çıkardığı mektupları Sidikli Turan'a göstermemeğe çalışarak dağıtır. Kravatını da çıkarıp çekmeceye kor.)

TULUM HAYRİ - Girerken Yavşak'a falan rastlamadın ya?

KALEM ŞAKİR - Hıh, Yavşak Şadi de ortaya çıkacak surat mı kaldı, bıyıklar tutuşalı. Herşey öylesine tıkırında gitti ki... Evinin tam karşısında arsada yakaladım Sevim'i. Be-

ni görünce sarılmaz mı boynuma. Ulan, erkek kız be! Seviyorum, namussuzum! Senin Pazar günkü olaydan kimsenin haberi yok... Kız, Liseli değil, öyle anlaşılıyor.

TULUM HAYRİ - Bana da öyle geliyor. Neyse... Söyledin mi yemeğe çağırdığımızı?

KALEM ŞAKİR - Söyledim... Yemeğe çağırıyoruz dedim, inanmadı. Haydi ordan, si zor girip çıkıyorsunuz içeri dedi, piyastos mu ettireceksiniz beni! Ulan, bir de piyastos olursa bak kepazeliğe!

TULUM HAYRİ - Hayri çağırıyor demedin mi be!

KALEM ŞAKİR - Yahu Sevim dedim, seni biz çağırıyoruz, Hababam Sınıfı, Hayri çağırıyor... Çocuk musun be! Biz, yiyemeyeceğimiz otun başına geçer miyiz! Ayın onikisinde, saat 12'de dedim, bizim tüyekin önünde!

TULUM HAYRİ - Söz verdi mi?

KALEM ŞAKİR - Verdi... Vermez olur mu, hem de erkek sözü!

TULUM HAYRİ - Gelsin de görsün, kurtlu mercimek mi yiyormuşuz!

KALEM ŞAKİR - O gün yedekte bir iki kutu konserve bulunduralım, ne olur, ne olmaz! Bir de kepaze olmıyalım!

TULUM HAYRİ - Sen de dalga mı geçiyorsun benimle! O gün büyük şölen var, diyorum sana! Görsünler Hababam Sınıfını ne yiyip ne içiyormuş! Ulan nerde kaldı Kel beee!.. *(Kalkar kapıya gider.)* Geliyor!.. *(Kalem Şakir'in karşısına geçer, kılığını kıyafetini inceler.)* Çıkar şu ceketi! *(Çıkardığı ceketi alır. Refüze Ekrem'e verir. Onun ceketini de Kalem Şakir'e giydirir. Kel Mahmut girer sınıfa. Sıraların arasında dolaşır. Refüze'nin karşısına dikilir.)*

KEL MAHMUT Bu ne şıklık böyle. Hava da bugün fena değil. İzin mi isteyeceksin yoksa?

REFÜZE EKREM - *(Şaşırır, çabuk toparlanır.)* Evet, efendim son dersten sonra izin rica edecektim.

KEL MAHMUT - Yani Kız Lisesinin dağıldığı saatlerde?

REFÜZE EKREM - Daha sonra da olabilir.

KEL MAHMUT - *(Bir şeyden kuşkulanır. Refüze'nin ceketini inceler.)* Peki ama... Sen sabahleyin bir sefer yapmışsın!

REFÜZE EKREM - Ben mi efendim, yanlışınız var!

KEL MAHMUT - Birinci derste sınıfta mıydın, doğru söyle?

REFÜZE EKREM - Sınıftaydım efendim.

KEL MAHMUT - Sakın arka bahçeden falan...

REFÜZE EKREM - Yok efendim!

KEL MAHMUT - *(Tulum Hayri'ye)* Derste miydi bu?

TULUM HAYRİ - Yoklama fişine bakın, lütfen!

KEL MAHMUT - Canım, yoklama kâğıdını dolduran sen değil misin?

TULUM HAYRİ - İmzalayan da coğrafyacı...

KEL MAHMUT - Yani... Rıza Bey haaa! *(Tam adamını buldun, der gibi bir işaret yapar.)* Yemin eder misin Ekrem'in sınıfta olduğuna!

TULUM HAYRİ Ederim! Namussuzum... Nimet çarpsın! Yani kuru fasulye!

KEL MAHMUT - Ceketi de sınıfta mıldı?

TULUM HAYRİ - Ceketi mi efendim? Onu bilmiyorum.

KEL MAHMUT - Tabii, ceketten sana ne! Ceketler yazılmaz ki yoklama fişine. *(Refüze'ye)* Sırtındaki ceketin firar ettiğinden hiç kuşkum yok! Benim öğrenmek istediğim, ceketin içinde kimin olduğu sen mi vardın, yoksa, bir başkası

mı? *(Düşünür.)* Kalk bakalım ayağa! *(Refüze kalkar.)* Bak hele!.. Nerde bu ceketin pantalonu?

REFÜZE EKREM - Giymedim!

KEL MAHMUT - Neden?

REFÜZE EKREM - Beyaz ceket, lâcivert pantalon bu sene moda!

KEL MAHMUT - *(Sıraların alt kısmında birşeyler arar. Kalem Şakir'in önünde durur.)* Kalk!.. *(Şakir kalkar. Dipten doruğa inceler.)* Beyaz pantalon, meşin gibi kirli ceket... Bu da mı moda? Çıkar ceketi! Çık sıradan! *(Refüze Ekrem'in sırtındaki ceketi kendi eliyle sıyırır, Kalem Şakir'e giydirir.)* Tamaaam! Şimdi oldu işte! Bak, pantalonda da, cekette de parça parça aynı lekeler. Manevraya çıkmış tanklar gibi... Ne lekesi bunlar be? *(Kalem Şakir şaşkın şaşkın elbiseyi inceler.)* Söyle, ne lekesi bunlar?

KALEM ŞAKİR - Leke efendim, şey lekesi...

KEL MAHMUT - Sonra efendiiim... Üstleri beyaz, lâcivert podösüet ayakkabılar... İpek gömlek tiril tiril... Amma gel gelelim buna bir de lâcivert kıravat lâzım. Hımm!.. O da, kim bilir, kimde? *(Şöyle bir kıravatları da inceler. Kalem Şakir'in çekmecesini açar. Eliyle koymuş gibi bir kıravat bulur. Getirir. Şakir'in önünde sallandırır.)* Uydu! Bu takımın kıravatı bu işte! Demek sabah sabah bir tur atıp geldin haaa!.. Anladım, kızları okula kadar götürüp bıraktın!..

KALEM ŞAKİR - Efendim, ne yalan söyliyeyim, sabahleyin çıkmadım ama, sizin dersinizden sonra kıracaktım!

KEL MAHMUT - Yaaa!.. Kıracaktın haaa!.. Bak hele!.. *(Gider, Tulum Hayri'nin karşısına dikilir.)* Bak, kaçacakmış seninki. Yani... Senin idare edeceğini bildiği için, elini kolunu sallaya sallaya çıkacakmış dışarı. *(Birden Kalem Şakir'e döner.)* Bu, parça parça katran lekeli elbise ile mi kaçacaktın be!..

KALEM ŞAKİR - *(Şaşalar. Hemen toplanır.)* Şey efendim, bu lekeli elbiselerle kaçaaktım... Önce lekeciye gidecektim, temizletmek için... Sonra da...

KEL MAHMUT - Pes doğrusu! Şu kafayı Tarih dersinde kullansan da her yıl bütünlemeye kalmasan olmaz mı?

KALEM ŞAKİR - Bundan sonra...

KEL MAHMUT Sen kahvaltıdan sonra kırdın! Sabah etüdü ile birinci derste dışarda kaldın, benim dersime yetiştin! Olmaz başka türlü! Elbisendeki lekeler, bak taze taze... *(Parmağını değdirir, bakar.)* Daha bu sabah sürdüm demir parmaklıklara katranı. *(Geri geri çekilip sınıfın ortasında dikilir.)* Bu sınıfın çivisi adamakıllı çıkmış! Yeniden bir düzen vermek gerekiyor. *(Geçer kürsüye.)* Dersiniz Islahat Teşebbüsleri!.. *(Uzun uzun sınıfa bakar. Kürsüden iner.)* Açın kitapları!.. Çalışın!.. *(Geri geri kapıya doğru gider, sessizce dışarı çıkar.)*

SAHNE

(Sınıfta yalnız Sidikli Turan'la Kalem Şakir yoktur. Tulum Hayri elindeki kartonla geçer kürsüye. Kartonda Ahmet Haşim'in O Belde'si iri iri yazılıdır.)

TULUM HAYRİ - İşte şiir hazır, arkadaşlar! Piyale İhsan kürsüye geçince ben, kulağının dibine sokulup birşeyler söylerken bu kartonu kürsüdeki şu çiviye... Hooop... Şöyleceneee asıvereceğim! Gerisi kolay artık. Bizim Şaban kardeşten gayrimiz bakıp bakıp okusun diye... Miyoplar için kartonun daha büyüğünü bulamadım. Sağ olsun Şaban'cığımızın, ezberlemekten yana hiç bir sıkıntısı yoktur, adı üstünde! Gelelim ikinci sorunumuza. Sidikli Turan nerde, arka-

daşlar? Ben sanıyorum ki helâ dümeniyle Müdür'ün odasına daldı. Ne işi var Müdür'ün odasında, demeyin! Resmen Müdür'ün espiyonu bu Sidikli, Müdür'e hergün jurnal yetiştiriyor. Geçen gece sinemaya kaçanları Kel Mahmut'tan önce Müdür öğrendi. Nasıl öğrenir Müdür, aramızda Sidikli Turan gibi bir espiyonu olur da nasıl öğrenmez! Geçen akşam Müdürün hademesini konuşturdum bülbüller gibi... Şimdi arkadaşlar, yapacağımız iş bu Sidikli'yi gözden düşürmek... Bir taşla iki üç kuş birden vurmak... Soruyorum size yemekleri beğenen varsa parmak kaldırsın!..

SESLER - Küfür mü ediyorsun! Kurtlu mercimek yemekten iflâhımız kesildi be! Kuru ekmeğe kaldık!

TULUM HAYRİ - Tek bir yatılı çıkarsa yemekleri beğenen, alnını karışlarım ben. Hep bu işler Müdür'ün başının altından. Bir elinde kooperatif hesapları, bir elinde yemek tabelâsı. Kantine peynir salam, tabelâya kurtlu mercimek! Kantine helva sucuk, tabelâya kurtlu fasulye! Böyle gitmez arkadaşlar, bunu en kısa zamanda yoluna yordamına koymalıyız... Ve de söz veriyorum, arkadaşlar, koyacağım. Sizden şimdi yetki istiyorum!

SESLER - Bizden istediğin kadar yetki!*(Sidikli Turan girer. Tulum Hayri sözü ustalıkla değiştirir.)*

TULUM HAYRİ Kartona fazlaca sokulmaca yok! Ben denedim iki metreden ayna gibi okunuyor yazılar. *(İner kürsüden, açılır açılır kartona bakar Kartondan bir iki dize okur.)* Aman çocuklar, çaktırmayalım. Bırakın sıfırı mıfırı, iki paralık olur itibarımız. *(Kalem Şakir bir polis hafiyesi çalımıyla girer. Tulum Hayri'yi ustalıkla Turan'dan yana çeker.)*

KALEM ŞAKİR Tamam getirdim. *(Sidikli Turan'ın arkasındaki sıraya otururlar. Kalem Şakir cebinden küçük bir*

şişe çıkarır, güya, Turan'a göstermeden Tulum Hayri'ye verir. Güdük Necmi önceden kararlaştırdığı üzere sinsice sokulur.)

GÜDÜK NECMİ - Ne şişesi bu? Tentürdiyot mu?

KALEM ŞAKİR - Cıss!.. Çocukların elini yakar, çek elini!

GÜDÜK NECMİ - Gülyağı mı, hacıyağı mı var içinde?

TULUM HAYRİ - Yok, inek yağı! Acele etme de yemekte öğren, ne yağı olduğunu!

GÜDÜK NECMİ - Anladım, kimyahaneden arakladığınız oksijen!

KALEM ŞAKİR - Kız Lisesi öğrencisi miyiz be, oksijenle ne işimiz olur!

GÜDÜK NECMİ - Asit mi yoksa?

TULUM HAYRİ - Asit işimize yaramaz, çok hafif gelir. Adını söyliyeyim de küçük dilini Aspirin gibi yutuver, Süblime!

GÜDÜK NECMİ - Neee! Süblime mi? Aman! Kendine mi kıyacaksın yoksa!

TULUM HAYRİ - Neden kendime kıyacakmışım. Bize kurtlu mercimek yedirenlerin canına kıymak dururken!

GÜDÜK NECMİ - Ulan, Süblime ile şaka olmaz! Dök şunu kenefin deliğinden!

TULUM HAYRİ - Ben dökecek yeri bilirim. Bize kurtlu mercimek, kendilerine taskebabı... Bize bulgur pilâvı, kendilerine fırında makarna... Bize nohut, kendilerine zeytinyağlı enginar... Bize tek armut, kendilerine tulumbatatlısı, dilberdudağı, kadın göbeği, bülbülyuvası... Bak, nasıl bülbüller gibi öttürüyorum onları... Namussuzum şişeyi olduğu gibi dökeceğim karavanalarına. Onları yediklerine, yiyeceklerine pişman edeceğim. Fitil fitil getireceğim burunlarından.

KALEM ŞAKİR - Burunlarından mı, yoksa aşağıdan, yukarıdan mı belli olmaz!..

TULUM HAYRİ - Belki de helâyı boylamaya vakit bulamadan öbür dünyayı boylarlar. Bir soruşturma... Kaplar kalaysız olduğundan... dan... dan... da dan... dan... *(Birden ayağa kalkar.)* Bırakın gevezeliği. Hele ben yemekhaneyi şöyle bir kolaçan edeyim. *(Şişeyi cebine koyup çıkar. Bütün bu konuşmaları Sidikli Turan dinlediği için kıpır kıpır kıpırdanmaktadır. Çekmecesinden zımbalı defterini çıkarır, elinde kalem başlar düşünmeye.)*

GÜDÜK NECMİ - *(Kalem Şakir'e)* Doğru mu şu Tulum'un yaptığı! Ya yanlışlıkla bizim yemeklere boşaltırsaaa... *(Zil çalar.)*

KALEM ŞAKİR - Tulum'da öyle göz var mı, baksana ona sen!

GÜDÜK NECMİ - Sen de okkanın altına gidersin onunla birlikte.

KALEM ŞAKİR - Neden gidecekmişim?

GÜDÜK NECMİ - Tulum Hayri süblimeyi kimyahaneden senin yürüttüğünü ya açık ederseee!..

KALEM ŞAKİR - Tulum mu söyliyecek, kesseler söylemez o!*(Tulum Hayri girer, Kalem Şakir'e sokulur. Şişeyi tersine çevirir. Bunu Sidikli Turan da görmüştür.)*

TULUM HAYRİ - Herkes yerine çocuklar! Piyale geliyor! Ulan, nerde bizim karton!*(Kartonu alır, ön sıralardan birine oturur. Piyale İhsan girer, kürsüye geçer. Önce cebindeki uzak gözlüğünü çıkarır takar, arkada oturanları gözden geçirir. Yakın gözlüğünü takıp öndekileri inceler. Karakaplıyı çıkarır. Tulum Hayri eliyle kartonu ceketinin içine sokarak kalkar. Bir eliyle kartonu, bir eliyle karnını tutmaktadır. Piyale İhsan kulağının dibine sokulur.)*

TULUM HAYRİ - Efendim, afedersiniz, müthiş karnım ağrıyor.

PİYALE İHSAN - Neden ağrıyormuş karnın böyle vakitsiz?

TULUM HAYRI - Fasulyeden efendim.

PİYALE İHSAN - Canım bir sen mi yedin bu zıkkımı be!

TULUM HAYRİ - *(Kartonu çıkarır, yavaşça çiviye geçirir.)* Çocuklar bir karavana fasulyeyi bana bıraktılar, çok sevdiğim için. Bir dakika efendim, hemen gider gelirim.

PİYALE İHSAN - Bi daha hakkından fazlasını yemezsin. İbret olsun sana! Çık bakalım. *(Tulum Hayri çıkar, Piyale İhsan sınıf mevcudunu parmakla sayar. Yoklama fişlerini imzalar. Karakaplıyı karıştırır.)* 248 İsmail Yıkılmaz.

HAYTA İSMAİL *(Kalkar, kürsüye kadar gider. İleri geri kendini kartona uydurur.)*

PİYALE İHSAN - Ezberledin mi?

HAYTA İSMAİL - Su gibi efendim.

PİYALE İHSAN - Oku da görelim.

HAYTA İSMAİL - O Belde... *(Gözleri kartondadır, göremediği yerleri heceleye heceleye şiiri okur.)*

PİYALE İHSAN - Eh... Fena değil... Daha da güzel ezberliyebilirin! Sen kalk, 368 Ekrem Akpınar! Ezberliyemedinse hiç zahmet etme, al sıfırı otur yerine!

REFÜZE EKREM - Böyle şiiri nasıl ezberlemem efendim. Bütün etüdlerimi Haşim'e ayırdım.*(Kendini kartona göre ayarlar, parmakla izleye izleye takılmadan okur.)*

PİYALE İHSAN - Ezberlemesine ezberlemişsin ama, hani şöyle duyarak, duyurarak okumuyorsun. Kalk bakalım Necmi Güdükoğlu! Ezberledin mi?

GÜDUK NECMİ - Sular, seller gibi. *(Kalkar, yıldırım gibi okur.)*

PİYALE İHSAN - Acelen ne! Süvari kuvvetleri mi kovalıyor? Aaa!.. Yavaş çocuğum! Haşim ağır ağır okunur! Haşim nasıl çıkmıştı merdivenleri? *(Defteri karıştırır.)* Turan Özüsoylu, kalk çocuğum! *(Turan ayağa kalkar. Piyale İhsan başını kaldırıp bakar.)* Sizsiniz demek! Ankara'dan pederden mektup alıyor musunuz?

SİDİKLİ TURAN - Alıyorum efendim.

PİYALE İHSAN - Oh, oh maşallah! Çalıştınız değil mi?

SİDİKLİ TURAN Siz zaten ezberlemişsinizdir. Buyrun oturun. On! Hayri Başaran! Sen gel bakalım! *(Tulum Hayri, çok içli bir okuyuşla öğretmeni kendinden geçirmiştir. Birkaç kez albaştan ettirir.)*

PİYALE İHSAN - Gördünüz mü, Haşim böyle okunur işte! Aferin Hayri!.. Tek yanlışsız okudun. Ondan fazla not yok ki vereyim sana! Hele dur, şöyle yan yana iki tane on kondurayım! Hak ettin doğrusu, aşkolsun! *(Uzun zaman kendine gelemez. «Melalı anlamayan nesle aşina değiliz.» mısrasını, kendinden geçerek tekrarlar durur. Hayri'yi unutmuştur, neden sonra farkına varır.)* Sen... Sen okudun değil mi? Haaa!.. Güzel okuyan sendin, değil mi oğlum? Güzel, aferin! Geç yerine bakalım! *(Hayriden sonra birkaç kişiyi daha taldırır, artık okunanlar onu etkilemez.)* Size sırf ezberlediğiniz için numara veriyorum. Hayri hariç biriniz Haşim'e yakışır şekilde okuyamadınız. Gel bakalım 122 Şaban Şenol! Ezberledin mi?

İNEK ŞABAN - *(Kürsüye kadar gider Kartona göre kendini ayarlamak ister. İleri geri kendini ayarlar. Birşey göremeyince taaa kapının yanına kadar gider, başlar ezbere okumaya.)* O belde!.. Kimbilir hangi kıt'ayı muhayyelede... *(Durur, düşünür.)*

PİYALE İHSAN - Olmadı Şaban Şenol, olmadı. Al baştan!

İNEK ŞABAN - *(Bir iki takıntı ile işin içinden çıkar.)*

PİYALE İHSAN - Hiç beğenmedim Şaban Şenol! Koskoca sınıfta ezberliyemiyen bir sen çıktın! Otur, gözüm görmesin!..

İNEK ŞABAN - Efendim, nasıl olur efendim... Ezberledim ben. İsterseniz bir daha okuyayım baştan. Ben... Ben..

PİYALE İHSAN Daha konuşuyor, tembel herif... Hem ezberlemezsin, hem lâf edersin, yıkıl karşımdan! *(İnek Şaban ayakları dolaşa dolaşa oturur. Geriye kalanları da yarım yarım okutur, defterini kapatıp cebine kor, Kürsüden iner. Tulum Hayri, öğretmen kartonu görmesin diye telâşlanır. Öbür köşedekilere Hoca'yı lâfa tutmaları için işaret eder.)*

HAYTA İSMAİL *(Öbür köşeden)* Efendim, güzel ezberlemişiz değil mi? Galiba hiç bu kadar ummuyordunuz bizden? Ahmet Haşim'i biz de sizin kadar seviyormuşuz demek! *(Tulum Hayri kartonu kürsüden indirir.)* Haşim çok büyük şair doğrusu! *(Sidikli Turan raporu yazıp hazırlamıştır. Cart diye zımbalı defterden koparır, katlayıp cebine kor. Parmak kaldırır.)*

SİDİKLİ TURAN - Efendim! *(Sıradan çıkar, öğretmene sokulur.)* Affedersiniz midem... Ööö!.. Bulanıyor... Ku... Ku... Kusu... Ööö!.. Ben de fasulye yemiştim efendim, fazlaca... Bir nevi zehirlenme...

PİYALE İHSAN - Çık! Çık dışarı!.. Berbat edeceksin ortalığı, çabuk!.. *(Sidikli Turan mendiliyle ağzını kapayarak çıkar.)*

GÜDÜK NECMİ - Vay namussuz!.. Amma da rol kesiyor haaa!.. Yutturdu be!

REFÜZE EKREM - Ulan Piyale'ye yutturmak da marifet mi be!

HAYTA İSMAİL - Doğrusu yaptı numarasını, aşkolsun Sidikli'ye!

KALEM ŞAKİR - *(Tulum Hayri'ye işaret eder.)* Yuttu enayi!

GÜDÜK NECMİ - Namussuz espiyon, kusmaya gidiyor. Müdür'ün odasına! *(Kapı vurulur. Müfettiş girer.)*

MÜFETTİŞ - Ankara'dan geliyorum. Ben Müfettiş Ragıp güçlü! Buyurun devam edin efendim!

PİYALE İHSAN - *(Şaşırır, kürsüyü gösterir.)* Şöyle buyrun efendim. Haşim'in O Beldesi'ni okuyorduk. Vermiştim geçen ders çocuklara da...

MÜFETTİŞ - Öyle mi efendim, çok güzel! Buyrun rica ederim, oturun! *(Gider, boş bir sıraya oturur.)* Devam edin!

PİYALE İHSAN *(Defteri çıkarır, karıştırır. Şaşkınlıktan Tulum Hayri'nin adını numarasını bulamaz. Sıraların arasından bakışlarıyle bulup çıkarmaya çalışır. Tulum Hayri arandığını anlayınca sıranın içinde kaybolmuştur, gözüne görünmemek için saklanmıştır arkadaşının arkasına.)* Siz!.. Siz kalkın!.. Siz değil, efendim, siz canım!.. Siz arkada oturan!

TULUM HAYRİ - *(Doğrulur)* Ben... Ben mi efendim?

PİYALE İHSAN - Evet evet evet! Siz!

TULUM HAYRİ - Efendim dersin başında arzetmiştim... Midem fena halde bozulduğundan çalışamadım bütün gece. Affedersiniz...

PİYALE İHSAN Hele kalkın siz, yoklama yapacak değilim. Şiir okutacağım, sadece, şiir, Haşim'den...

TULUM HAYRİ Ezberleyemedim bu yüzden. Çok rahatsızdım.

PİYALE İHSAN - Canım şiir... Ahmet Haşim'in O Belde'sini okuyacaksınız. Yoklama yapacak değilim!

TULUM HAYRİ - İşte onu arzediyorum, ezberliyemedim. Hafızam hiç elverişli değil şiir ezberlemeye. Ezberlediklerimi de hemen unutuveriyorum.

PİYALE İHSAN - *(Şaşırır.)* Çok çok tuhaf bir hafıza doğrusu. Hayret! Peki, siz kalkın öyleyse! Siz! *(Kalem Şakir'i gösterir.)*

KALEM ŞAKİR - Ben mi efendim. Ben... Ben de ezberliyemedim efendim.

PİYALE İHSAN - O Belde'yi okuyacaksınız!

KALEM ŞAKİR - Özür dilerim. Öbür derslere çalışmaktan şiire vakit bulamadım, affedersiniz.

PİYALE İHSAN - *(Şaşırmıştır. Gelişi güzel parmağını uzatır.)* Siz... Siz kalkın! Siz efendim önüne bakan! Siz! Siz canım! Siz kalkar mısınız? O Belde'yi okuyacaksınız! Siz!.. *(O parmağını uzattıkça çocuklar, sağa sola dönerler.)* Şaşılacak şey! Yok mu bu sınıfta Haşim'in O Belde'sini okuyacak biri?

İNEK ŞABAN - Var efendim!

PİYALE İHSAN - Siz mi? Ezberlediniz mi? Yani okuyabilecek misiniz? Eh buyrun, kalkın öyleyse!

İNEK ŞABAN Ezberledim efendim, nasıl ezberlemem. *(Kalkar sonuna kadar tek yanlışsız okur.)*

PİYALE İHSAN - *(Şaşırmış kalmıştır. Şaşkınlıktan cebinden defteri çıkarır.)* Söyleyin efendim, adınızı, soyadınızı?

İNEK ŞABAN - 122 Şaban Şenol!

PİYALE İHSAN - *(Defteri karıştırır. Şaban'ın adını numarasını bulur. Az önce attığı kötü numarayı görür.)* Siz siz haaa!.. Afedersiniz, size tam numara veriyorum, aferin! Çok teşekkür ederim, buyurun!..

İNEK ŞABAN *(Müfettişin önünden gururla geçerken zil çalar. Müfettiş çıkar. Piyale İhsan kürsüde yığılıp kalmıştır. Neden sonra kalkar. Defterini, kitaplarını toplar. Çocukların karşısına dikilir.)*

PİYALE İHSAN - Hepinize teessüf ederim. Çok manasız ve yersizdi bu yaptığınız oyun, sonra görüşürüz. Hele durun siz! Hepiniz gürül gürül ezberlediğiniz halde bilmem hangi bir kaprisin esiri olarak, hangi bir kötü niyete hizmet ederek ve hangi kökü dışarda bir fikrin tesiri altında kalarak kalkıp, okumadınız, anlıyamadım! Hepinize teessüfler!.. Ne kötülük ettim size! Ahmet Haşim kahrından ölürdü, sınıfta olsaydı!

TABLO : V

(Yemekhane... Müdür, bir uçtan bir uca öfkeli öfkeli gidip gelmektedir. Çocuklar birer ikişer girerler. Tulum Hayri ile Kalem Şakir Müdür ün gözden uzaklaştığı bir sırada tam bir erkek gibi giyinmiş olan erkek Sevim'i ustaca alırlar içeri.)

GÜDÜK NECMİ *(Yemekhane nöbetçisi olduğu için beyaz gömlek giymiştir. Elinde bir sürahi... Erkek Sevim'in girdiğini görünce sinsice sokulur.)* Sevim Abla, hoş geldin!

ERKEK SEVİM *(Yataklarını okşar.)* Vaaay Güdük Necmi! Bu ne faça böyle! Ulan asistanlara dönmüşsün be, şu Hemşire tavcılarına!

GÜDÜK NECMİ - Nöbetçiyim abla! Haybeden kayıntı nöbetçisi... Anlarsın ya, dümen...

ERKEK SEVİM - Kıyak dalga! Sakın zil bırakma bizi haaa!.. Ocağına düştük... Kolla bizi!.. Mutfaktan arakladıklarını aktar bizden yana!*(Tulum hayri, konuğunu oturttuktan sonra, çeker Güdük Necmi'yi bir yana.)*

TULUM HAYRİ - Nasıl gidiyor işler, yaramaz bir şey yok ya?

GÜDÜK NECMİ - Öğretmenler de bizim yemeklerden yiyecekler bugün... Tabldotu kaldırdı Müdür. Sen mutfaktan çıktıktan sonra arkadan Müdür geldi. Buraya gelen giden oldu mu talebelerden diye sordu. Görmedim dedim. Doğru söyle dedi, Hayri geldi mi? Hayri mi dedim, senin dolduruş yaptığın gibi, geldi efendim deyince deliye döndü. Karavanaların yanına sokuldu mu, diye sordu. Sokuldu dedim, öğretmenlere ne yemek var diye sordu, gitti karavanaların başına, dedim. Neee diye yürüdü üzerime, neden kapı dışarı etmedin be! Ne yapayım efendim, gücüm yetmez ki Hayri'ye dedim. Herif nerdeyse marizleyecekti beni. Çağırdı aşçıbaşıyı, öğretmenlerin bütün karavanalarını dolaba kitle diye emir verdi, anahtarı da bana getir!

TULUM HAYRİ Güzeeel!.. Saat gibi tıkırında işler... Biliyorsun, misafirimiz var, Erkek Sevim... Kolla bizim masayı, ekmeksiz, susuz bırakma bizi... Biçimlediğin kayıntıları aktarmayı da unutma! Haydi göreyim seni aslanım! *(Yerine geçer.)*

MÜDÜR - *(Arkasında Yavşak Şadi olduğu halde sinirli sinirli yemekhaneye girer.)* Herkes yerine!.. Mahmut Bey, otursunlar şunlar! *(Kel Mahmut'un kulağına)* Öğretmenlerin karavanasına süblime dökmek neymiş göstereyim şunlara!*(Herkes yerine oturur. Tulum Hayri de masanın başındadır. Karşısında oturan Kalem Şakir'e eliyle bir işaret yapar.)*

TULUM HAYRİ - İşler yolunda! Mükemmel!..

MÜDÜR - *(Hayri'nin masasına dikilir. İki tabak yemekle gelen garsona)* Kadınbudu köfteleri şuraya koy, Hayri'nin önüne! İkinci tabağı da Şakir'in önüne! *(Tabaklar konur.)* Başlayın hadi.

TULUM HAYRİ - Arkadaşlara yok mu efendim?

MÜDÜR - Başlayın diyorum size!

TULUM HAYRİ - Yiyemeyiz efendim.

MÜDÜR - Demek yiyemezsiniz haaa!.. Ben de bunu arıyordum zaten... Bak, Mahmut Bey, yiyemezlermiş!.. *(Anlamlı anlamlı)* Pekiii, neden yiyemezmişsiniz bakalım!

TULUM HAYRİ - Arkadaşlar bakarken nasıl boğazımızdan geçer... Hiç olmazsa bizim sınıfa olsun verin de, hep birlikte yiyelim!

MÜDÜR - *(Kalem Şakir'e)* Sen başla önce!

KALEM ŞAKİR - Ben de başlıyamam efendim!

MÜDÜR - Başla diyorum, al çatalı eline!

KALEM ŞAKİR - Alamam efendim!

MÜDÜR - *(Garsona seslenir)* Getir kadınbudu karavanasını! Yesinler de görelim. *(Karavanalar gelir, masalara konur. Önce Tulum Hayri takar çatalı, sonra Kalem Şakir... Arkasından bütün sınıf.)*

İNEK ŞABAN - *(Bir ara)* Yumuuul!..

MÜDÜR - *(Kel Mahmut'a yavaşça.)* Belki birinci karavanaya koymamıştır. *(Garsona)* Getir enginarları!.. *(Karavanalar gelir, tabaklara dağıtılır. Önce Hayri başlar, peşinden Kalem Şakir... Sonra bütün sınıf.)*

İNEK ŞABAN - Ye Memet ye!..

MÜDÜR - *(Kel Mahmut'un kulağına eğilir.)* Demek enginarlarda da birşey yok. Herhalde tulumba tatlılarında olacak. *(Garsona)* Pekiii, tulumba tatlıları da gelsin!.. *(Garson karavanaları getirir, tabaklara taksim edilir. Önce Hayri başlar, sonra Kalem Şakir, peşinden de bütün sınıf.)*

İNEK ŞABAN - Yumulun arkadaşlar!..

MÜDÜR *(Kel Mahmut'a)* Yediler be Mahmut Bey, tulumba tatlısını da yediler! *(Gider Sidikli Turanın başında dikilir, ters ters gözlerinin içine bakar, anlamlı anlamlı başını sallar. Kel Mahmut'a döner.)* Mahmut Bey, artan yemekleri olsun verin öğretmenlere de, yesinler!..

KEL MAHMUT Artan yemekler mi dediniz, bütün yemekleri koyduk önlerine. Bir porsiyon bile kalmadı!

TULUM HAYRİ - *(Yavaş yavaş doğrulur.)* Sınıfımıza karşı göstermiş olduğunuz özel ilgiden ötürü sonsuz teşekkürlerimizi arzederim. Yemeklerin düzelmesi üzerine sınıfımızca yapılan ricalarımızı gözönünde tutarak yaptığınız denemeden dolayı sınıfımızca saygı, sevgi ve şükranlarımızı belirtmeyi bir borç bilirim. Bu denemeler ve bu incelemeler için yararlı olacağını düşünerek şunları da belirtmek zorundayım. Önce şunu belirteyim ki köfteler biraz yanıcak, idi. Enginarın yağının, çiçek yağı olduğu kanısındayım. Bu gibi yemekler için yağın çok temiz ve halis zeytinyağı olması, gerekir. Bununla birlikte enginar bizim gibiler için lüks bir yemek sayılabilir. Ona harcanan para ile iki porsiyon yemek sağlamak daha ekonomik olabilir. Bol olsun da varsın yumurtalı ıspanak, talaş kebabı, tas kebabı, karnıyarık olsun! Tulumba tatlısına gelince nefis olmasına çok nefisti ya... Sayıca biraz eksik gibi geldi bize. Hiç olmazsa sayısının üçten dörde beşe çıkarılmasını rica ederiz. Bununla birlikte nankör olmamalıyız. Bilhassa yemeklerdeki bu düzeltme denemelerinde sınıfımızı seçmeniz bizi çok sevindirdi. Sınıfımız adına candan teşekkürler, çok Sayın Müdür'ümüz!

(Müdür, bir şeyler söylemek ister, yutkunur... Yüzü karmakarışıktır. Hışımla kapıya doğru yürür. Birden durur, dikilir kapının önüne... Geçenleri azarlamaya başlar, hıncını onlardan çıkarmaya çalışır.)

MÜDÜR - Haydi efendiler, sallanmayın! Yürüyün canım! Nedir bu miskinlik! Mahmut Beeey!.. Daha ne oturuyorlar masalarda! Boşaltın yemekhaneyi rica ederim! Nedir bu uyuşukluk! *(Bu sefer de önünden geçenleri tek tek haşlar.)* Sen, sen efendi! Çıkar elini cebinden! Kol kola yürümek de ne oluyor, çık kolundan! Adam gibi yürüsene be!.. Sallanma öyle heeey!.. Sen!.. Sana söylüyorum, nedir bu saçlar be!.. Kadın gibi... Ayrıl şöyle kenara! Talebe demeye bin şahit lâzım. Ne hırpanilik bu!.. Bu ne lâubalilik! Sen de heeey!.. *(Müdür kapıda bu paylamaları sürdürürken Kel Mahmut Tulum Hayri'nin masasına doğru gülümseyerek yürür. Erkek Sevim'i saklamaya çalışırlar.)*

KEL MAHMUT - Nasıl çocuklar, biraz doydunuz sanırım! Hele bir davranın bakalım! Doğru bahçeye! Helâ aralığına tıkılmak, koridorlarda dolaşmak yok!*(Erkek Sevim'i kapıdan geçirmeye durum hiç de elverişli değildir. Bir türlü kalkamazlar.)* Daha ne duruyorsunuz, kalkın artık! Üzerinize hazım rehaveti mi çöktü yoksa? Az şekerli birer kahve... Haaa, ne dersiniz? *(İster istemez kalkarlar. Erkek Sevim'i aralarına alıp kapıya doğru yürürler. Solunda Kalem Şakir, sağında Tulum Hayri, arkada da Refüze Ekrem.)*

KALEM ŞAKİR - Nasıl, Sevimciğim, zilliği biraz kırdın, değil mi?

ERKEK SEVİM Haydi ordan, dalga mı geçiyorsun be!.. Kayıntıya hiç lâf yok! Kıyaktı Allah için. Hem de bol kepçe tarafından... Gani mi gani... Bütün garibanlar kırdık zilliği... Yumulan yumulana! Klas yemeklerdi, dinime imanıma! Kalkmış, bizim Tulum da racon kesiyor. Enginarın yağı da çiçekyağıydı diye... İnsafına tüküreyim senin be! Enginar, bir olmuş, bir olmuş, hıh lokum! Aşçıbaşının ellerine sağlık... Kör olayım Boluludur Aşçıbaşı! Hem de Mengenli!

Bulmuşsunuz kaymak gibi de bir Müdür... Harbi söylerim, ben, eli öpülür böyle Müdür'ün be! Biz bayramdan bayrama zor görüyoruz bizim Hanımın yüzünü. Hakçası meşgul oluyor, Müdürünüz yemeklerle... Kelek adam değil!..

TULUM HAYRİ - Yemeklerden çok, bizimle meşgul olur, eksik olmasın! Yediğimiz arkamızda, yemediğimiz önümüzde! Sen bakma, bugün madaraydı biraz kayıntı. Düşün ki bunun Cumartesisi var, pazarı, bayramı var!

ERKEK SEVİM - Hadi ordan manitacı! Sen buna madara diyorsun haaa!.. Keriz sen de! Bırak bu ağızları!.. Üç kap yemek ki yemek diyeyim sana! *(Parmağının ucunu öper.)* Uuuh çiçek!.. Buldunuz da bunuyorsunuz! Çakıyorum şimdi, neden bu kadar azdığınızı! Lâf ediyorlar bir de bizim dişi saksağanlar, zillikten iflâhları kesiliyor diye... Geçen gün buyur ettiler, bizim yatılı inekler. İndim yemekhanelerine... Bol bol, peçete, çatal, bıçak, kaşık... Sürahi, bardak... Çıkara çıkara ne çıkardılar dersiniz?

KALEM ŞAKİR - Ne çıkardılar?

ERKEK SEVİM Kurtlu mercimekle sümüklü bamya... Olduğu gibi de çekirdek... Bir deee...

TULUM HAYRİ - Söyleme be Abla! İşkembem tepiyor kör olayım! Öööö!..

KALEM ŞAKİR - Bizim çayımız, kahvemiz bile eksik olmaz kantinde... Sütlü kakao, salep, ayran, limonata, boza!

ERKEK SEVİM - Sen bırak da ayranı, bozayı, bi sipsi uçlan! Ciğerlerimiz bayram etsin! Dumanlanalım da alalım voltamızı!

KALEM ŞAKİR - Kolay canım, hele geçelim, de şu herifi bir... Ha nerde kalmıştık? Bizim yemeklerin, bi farklı yanı olacak elbet sizin yemeklerden... Önce kalori bakımında... Erkeğiz biz çünkü... Erkeklik...

ERKEK SEVİM - Vaaay, sen de mi erkeksin! Hele soğan erkeğine bak seeen!.. Kim kaybetti de sen buldun erkekliği be!.. *(Müdür, arkasını dönmüştür, birden hızlanırlar. Müdür yeniden döner. Bakışları Erkek Sevim'in saçlarına takılır.)*

MÜDÜR - Heeey, efendi!.. Sen!.. Sana söylüyorum! Nedir bu saçlar bee!.. Erkek demeğe bin şahit ister!

ERKEK SEVİM - *(Bu azara boşvermek ister, yapamaz.)* Bana mı söylüyorsunuz?

MÜDÜR - Var mı senden başka uzun saçlı! Yakışır mı bir erkeğe bu saçlar haaa!.. *(Birden şaşırırlar. Tulum Hayri durumu kavrar. Birden Erkek Sevim'i tuttuğu gibi elinden, çıkarır dışarı. Müdür, «koş, yakala!» diye Yavşak Şadi'yi iter üzerlerine. Çıkarır düdüğünü, üçer üçer kesik kesik çalar.)*

MÜDÜR - *(Kapıda)* Heeey Mahmut Bey! Bir talebe... Çok saçlı bir talebe... Çabuk düş peşine! Hayri var ya! Çabuk canım! Hayri kaçırdı. Koooş! *(Kel Mahmut iki yanına sallana sallana koşar. «Tut, koş, yakala!» sesleri duyulur. Az sonra Kel Mahmut'la Yavşak Şadi, Sevim'le iki kafadarı yakalayıp getirirler.)*

MÜDÜR *(Acı bir alayla)* Demek, Kız Lisesi adına, dâvete, siz icabet ettiniz. Nasıl, memnun kaldınız mı bari yemeklerden?

ERKEK SEVİM Söyledim çocuklara da. Maşallahınız var doğrusu, bravo!.. Kıyak yemekler... Pardon efendim... Yani kayıntıları ne madara, ne de paspal demek istiyordum, enfes!.. Sizi ne kadar kutlasam az!

MÜDÜR - *(Hem sinirli hem keyifli)* Demek tebriki hakettim, öyle mi Küçük Hanım! çok kadirşinassınız doğrusu... Nezaket bir yana, asıl sebebi ziyaretinizi bir idareci sıfatıyla öğrenebilir miyim Küçük Hanım?

ERKEK SEVİM - Söyledim, dışarda, sadece bir nezaket ziyareti... İyi niyet elçisi olarak...

MÜDÜR - *(Birden sertleşir.)* Fazla küstahlık istemem!.. Odamda bekleyin beni! Mahmut Bey, alın, odama götürün! Sıkı emirler verin kapıcıya! *(Saatine bakar.)* Saat biri geçiyor. Bu sınıfla görülecek mühim bir hesabım daha var Herhalde beni yukarda bekliyor olmalıdır. Evet evet, tamam öyleyse siz kalın bu haytaların başında! *(Erkek Sevim'e döner.)* Haydi! *(Kel Mahmut'a)* Biraz Hanım kızla görüşelim! Toplayın sınıfı ben gidip gelene kadar. *(Erkek Sevim'e)* Gidelim!

ERKEK SEVİM -Özür dilerim çocuklar! Güç duruma düşürdüm sizi. Pis Bir kaprisim yüzünden. Anlatacağım yukarda kapıcıyı nasıl uyutup girdiğimi. Kimbilir... Belki, sizin çağırdığınızı sanıyordur Müdür Bey. Neyse... Hoşça kalın! Gösterdiğiniz konukseverliğe teşekkürler. Çıkarırız acısını bunun. Bir Boğaziçi yaparız... *(Kalem Şakir takılıp gitmek ister. Tulum Hayri omuz başından yakalar.)*

TULUM HAYRİ - Güle güle! Arkadaşlarınıza selâmlar.

KALEM ŞAKİR - *(Toparlanır.)* Güle güle! Bir dahaki sefer, önceden haber ver de Müdür Bey'den izin isteyelim!

MÜDÜR Kes!.. *(Erkek Sevim'e)* Yeter! Gidiyoruz! *(Kel Mahmut'a)* Toplayın sınıfı! Sakın ayrılmayın başlarından. *(Çıkar. Dışardan sesi duyulur)* Haydi bahçeye!.. Haydi sallanmayın! O damgalı sınıf, yemekhaneye!.. *(Kesik kesik düdük sesleri...)*

KEL MAHMUT Hayri! Ayrılma sakın sınıfın başından! Çocukları toplamaya gidiyorum! *(Çıkar dışarda çocuklara seslenir.)* Hababam Sınıfı, içeri! Kimse kalmasın helâ aralığında! Geliyorum haaa!... Kimseyi görmeyim sigara içerken! *(Çocuklar tek tek girerler yemekhaneye.)*

KALEM ŞAKİR - *(Karamsar, suçlu)* Tuh anasına! Çuvalladık sonunda!

TULUM HAYRİ - Tuh! Nasıl kurtaracağız kızı be!

KALEM ŞAKİR Kızı mı? Hele düşündüğün şeye bak! Üzme canını, o kurtarır kendini! Sen sınıfı düşün! Söyle sen nasıl kurtaracaksın Hababam Sınıfı'nı! *(Durur, düşünür.)* Ama nesini kurtaracaksın Hababam Sınıfı'mn? Suç var mı ki ortada? Ne var suç olacak yahu?

TULUM HAYRİ - Doğru!.. Ne suçu? Suç nerede? Kız kalkmış, bize gelmiş, bütün Kız Liseleri adına... Ya da, bütün Erkek Liseleri adına, biz tutmuş Erkek Sevim'i çağırmışız! İnsanca, dostça bir ilişki kurmak, aynı zamanda, aynı karavanadan yiyip arkadaşça dertleşmek için. Var mı bunun başka bir anlamı? *(Dışardan gelenler, ne konuştuklarını anlamadıkları halde soruyu duyar duymaz cevabı yapıştırırlar.)*

SESLER - Yoook!..

TULUM HAYRİ - *(Sesini yükseltir)* Sonraaa! Şöyle bir masada karşı karşıya oturup kız, erkek farkını ortadan kaldırarak... Ya da erkekliği bile, dostça, insanca bölüşerek kaynaşmak, anlaşmak için... Niçinmiş arkadaşlar? Erkekliği bile bir dilim ekmek gibi bölüşmek için... Ne amaçla? İnsanca anlaşmak kaynaşmak amacıyla! Tamam mı?

SESLER - Tamaaam!..

TULUM HAYRİ - Var mı bunda bir kötülük?

SESLER - Yoook!..

TULUM HAYRİ - Hatta bırakın erkekliği iki cins arasında bölüşmeyi... Erkekliğin tümünü ona verip... Erkeklikten yana avuçlarımızı yalaya yalaya... *(Refüze Ekrem telâşla girer.)*

REFÜZE EKREM - *(Tulum Hayri'ye)* Bir kız... Müdürün odasına bir kız girdi! Ama ne kız ya! Görür görmez dağıldım Abi!

TULUM HAYRİ Anası da var mıydı yanında?

REFÜZE EKREM - Vardı! Anası ana değil, bir canavar! Hani anasına bak kızım al demişler ama, diyen haltetmiş! Anasını bırak, kızını al!

TULUM HAYRİ - Yani kız nasıl bir kızdı?

REFÜZE EKREM - Canım, kız gibi kızdı işte!

TULUM HAYRİ - Yani ne vardı üzerinde?

REFÜZE EKREM - Canım kim baktı üzerine be! Üzerindeeee bir elbise varsa eğer, gri bir şey olabilir...

TULUM HAYRİ - Kaç yaşlarında falan?

REFÜZE EKREM - Onyedi, onsekiz... Bilemedin yirmi... Tamam mı? Gittin mi okkanın altına?

TULUM HAYRİ - Saçları? Saçları nasıl kesilmişti?

REFÜZE EKREM - Aşağı yukarı bizim Erkek'in saçları gibi... Bir tutamı da alnına dökülmüş... Tuttu mu, oturdun mu şapa?*(Müdür kapıda görünür.)*

MÜDÜR - Mahmut Bey! Mahmut Bey!..

KEL MAHMUT - Efendim!*(Kapıya doğru hızlı hızlı yürür.)* Buyurun efendim!

MÜDÜR - Sınıf şöyle tek sıra olsun! *(Eğilir Kel Mahmut'un kulağına birşeyler söyler, çıkar.)*

GÜDÜK NECMİ Tamam!.. Gene Hababam Sınıfı için sıkıyönetim ilân edildi. Arkasından sürgün, hapis!

KEL MAHMUT - Haydi çocuklar, tek sıra olun şöyle! Sıraya! Bitmez ki sizin derdiniz. Ne haltettiniz kimbilir gene!

REFÜZE EKREM - *(Tulum Hayri'ye)* İstersen helâya saklan. Yüzleştirme var gibi geliyor bana!

TULUM HAYRİ - Damgalıyız biz, Müdür bir bakışta anlar tüydüğümü! Yıkıverir üzerime, bu kız dalgasını! Zaten fırsat kolluyor!

REFÜZE EKREM - Ama yemekten ne bozum oldu ya.

GÜDÜK NECMİ - Şu Sidikli Turan haketmedi mi torba cezasını!

REFÜZE EKREM - Hem de nasıl!

İNEK ŞABAN - Herkesin de içine bir kurt düştü. Ya kız, parmağını uzatıp da bana sarkıntılık eden şudur diye gösterirseee!..

KALEM ŞAKİR - Bir yanlışlık olursa yandım ben! Çekeceğim var, Sevim'in elinden.

GÜDÜK NECMİ - Yoksa senin de mi kuşkun var kendinden?

REFÜZE EKREM - Hangi birimizin yok ki...

KEL MAHMUT - *(Gider gelir, sıraya kor çocukları. Yemekhanenin kapısından bakar.)* Sizin bugüne kadar hayırlı bir iş için hiç sıra olduğunuzu hatırlamıyorum. Gene kimin tavuğuna kış dediniz haylazlar. Bana öyle geliyor ki bugün canı yanacak birinin!*(Başlar kapıdadır... Müdür hışımla içeri girer, herkesin önünden gözlerinin içine baka baka yürüyüp gider.)*

MÜDÜR - Üç gündür bir haber çıkmadı sizden! Suçluyu bulup teslim edecektiniz sözde. Bu hayasızca yapılan sarkıntılık olayı bugün behemehâl bir neticeye bağlanacak! Son defa ihtar ediyorum, suçlu her kimse çıksın ortaya!.. Belki bir nakille hallederim işi! Eğer yüzleştirme neticesi suçlu ortaya çıkacak olursaaa... Önünüzde söz veriyorum ki merhametsizce cezalandıracağım! En küçük ceza tard olacak. *(Hışımla çocukların önünden bir kez daha geçer. Gözlerinin içine*

baka baka... Kapıda dikilen Kel Mahmut'a döner.) Mahmut Bey, söyleyin onlara, buyursunlar!.. *(Önde kız, arkada annesi içeri girerler. Gözler, kızın üzerindedir. Bir kıza bakarlar, bir Tulum Hayri'ye.)* Gelin şurdan başlayın! O terbiyesiz o ahlâksız kimse kendini koğulmuş bilsin!

GÜDÜK NECMİ - *(Kulağına)* Ulan Tulum, tanıdın mı kızı?

TULUM HAYRİ - Hiç de yabancı gelmiyor vallaaa!..

KALEM ŞAKİR - Yalnız lâf atmaysa, korkma hiç! El falan da var mı?

TULUM HAYRİ - Ne bileyim ben, bilse bilse kız bilir!

ANNE - Yavaş kız!.. Acelen ne! Gözünü dört aç da iyi bak!..*(Tulum Hayri'nin önünden geçerken kızda ince bir gülüş belirir. Hayri, coşku içindedir.)*

SESLER - *(Kız geçer geçmez, Hayri'ye)* Haydi geçmiş olsun! Atlattın! Uyuttun kızı!

ANNE - *(Müdür'e)* Hepsi bu kadar mı bunların? Ya bahçedeki çocuklar?

MÜDÜR - Hanımefendi onlar gündüzcü!

ANNE - Yani onların ağızlarında dilleri, ellerinde parmaklarıyok mu?

MÜDÜR - Efendim, olay Pazar günü cereyan ettiğine göre gündüzcülerin mektebe gelmeleri sureti kat'iyede yasak edildiğinden...

ANNE - Keşki, edepsizliği, ahlâksızlığı, kepazeliği de sureti kat'iyede yasak etmiş olsaydınız!.. *(Kıza döner)* Baştan bir daha gözden geçir, öyleyse! *(Gözü Sidikli Turan'a gider.)* Gel, şuna da bak hele bir! *(Tulum Hayri ile göz göze gelir.)* Kız, şu adam olmasın sakın! Hiç gözüm tutmuyor vallahi!

KIZ - Hayır! O kadar şişman değildi. Hem de yakışıklıydı. *(Gülüşmeler, inceleme sona erer.)*

MÜDÜR - Hanımefendi, yüzde yüz bu mektep olduğunu iddia ediyorsanız, mutlaka bunların arasında olması lâzım gelirdi. Kâfi derecede deliliniz var mı elinizde, bu mektepten olduğuna dair?

ANNE - Söyle kız, var mı o dediğinden?

KIZ Önce şunu söyleyebilirim, bu okula girerken, tam gireni kapıda görmüş bulunuyorum efendim.

MÜDÜR Kılığı, kıyafeti?

KIZ - Lâcivert elbiseliydi!

MÜDÜR - Sor bakalım!

TULUM HAYRİ - *(Kıza)* Sizi rahatsız eden terbiyesiz kaç yaşlarındaydı? Daha doğrusu yirminin altında mı, üstünde mi?..

KIZ - Yirmi... Eh yirmibir, yirmiiki...

SESLER - *(Sıradan)* Yirmiüç, yirmidört... yirmibeş...

TULUM HAYRİ - Bir soru daha... Kapıdan girerken başında veya elinde kasket var mıydı, yok muydu?

KIZ - Başında yoktu, elinde de yoktu!

TULUM HAYRİ *(Müdür'e)* Efendim siz de kabul edersiniz ki Pazar akşamları okula dönen her arkadaş dışarda kasketsiz gezse bile, kapıdan mutlaka kasketle girecektir, emirlerinize uyarak...

MÜDÜR - Eveeet... Sureti kat'iyede emirlerim vardır. Kimse kasketsiz giremez. Her kim ki girer...

TULUM HAYRİ - *(Kıza)* Bir soru daha... Sizi rahatsız eden bu terbiyesiz, bu ahlâksız adamın bıyıkları var mıydı, yok muydu?

KIZ - Vardı, hem de çok... çok...

TULUM HAYRİ - *(Müdüre)* Gene emirlerinize, pardon, sureti kat'iyede verdiğiniz emirlere göre bu okulda tek bir bıyıklı öğrenci yoktur Buyurun bakın! Bununla birlikte emir buyurursanız o adamı hemen tutar getirebilirim!

MÜDÜR - Tut getir, ne duruyorsunuz!

TULUM HAYRİ - Koğmak hususunda verdiğiniz kararı değiştirmediğinizi sanıyorum. Bilmem aldanıyor muyum?

MÜDÜR - Hemen kovacağım! Haydi, çağır da gelsin! Tuttuğum gibi yakasından hemen kapı dışarı!..

TULUM HAYRİ - Ya çağırınca gelmezse?

MÜDÜR - Zorla.. Yaka paça... Getir de, nasıl getirirsen getir!

TULUM HAYRİ - Emeredersiniz efendim! *(Gider, az sonra ite kaka dışardan Yavşak Şadi'yi getirir.)*

MÜDÜR - Dur!.. Yavaş!.. Ne oluyor!..

TULUM HAYRİ - İşte bu efendim, getirdim!..

MÜDÜR Nasıl olur! imkânsız! Olamaz! Asla olamaz!.. Bıyık... Hani küçük hanım bıyıkları vardı demişti! *(Kıza döner)* Siz çok bıyıklı olduğunu söylememiş miydiniz?

KIZ - Evet efendim. Bıyıkları vardı ama... Bana sarkıntılık eden adam da, bu adamdı!

MÜDÜR - Olamaz! Bıyıklı olması Lâzım!

TULUM HAYRİ Haklısınız efendim, bıyıklı olması lâzımdı ama ne yapalım ki bugün bıyıklı değil! Ama bu olayın geçtiği gün çok bıyıkları vardı, küçük hanımın dediği gibi. Siz kendisine sorun bıyıklarının ne olduğunu?

KIZ - Evet, evet!.. Buydu, kesmiş bıyıklarını!

ANNE - *(Kızına)* Bu terbiyesizdi haaa!..

KIZ - Buydu anneciğim, işte bu!.. *(Anne üzerine yürür, çantasını başına indirmek ister. Araya girip ayırırlar.)*

REFÜZE EKREM - Vay anasını!

KALEM ŞAKİR - Vay Yavşak, vay!

GÜDÜK NECMİ - Vay namussuz, Yavşak!..

İNEK ŞABAN - Yaşa Tulum Hayri!

REFÜZE EKREM - Aşkolsun Tulum'a, nasıl çıktı ayna gibi işin içinden! Vay namussuz Yavşak vay!..

MÜDÜR - Susun efendiler!.. Ne oluyor!..

TULUM HAYRİ - *(Soğukkanlılıkla)* Vaad buyurmuştunuz efendim...

MÜDÜR - *(Hışımla)* Çok konuşma! Geç yerine!

HAYTA İSMAİL - Kovacaktınız!..

REFÜZE EKREM - Söz vermiştiniz!..

İNEK ŞABAN - İsteriz efefndim, kovulmasını isteriz!..

KALEM ŞAKİR - Hani tard edecektiniz!..

GÜDÜK NECMİ - Yavşak'a ölüm!..

İNEK ŞABAN - Bırakın da yiyeyim onu!..

ANNE - *(Müdür'e)* Verin bu adamın adını, adresini de, teslim edeyim karakola! Ben bilirim yapacağımı!..

MÜDÜR - *(Ters ters Yavşak Şadi'ye bakar.)* Kendisinden isteyin adresini! Bu mekteple hiç bir ilgisi, ilişkisi kalmadı, bu andan itibaren! *(Yavşak Şadi'nin karşısına geçer. Öfkeyle)* Söyle, ulan namussuz! Söyle adresini! Sana her zaman olduğu gibi, arka çıkacağımı mı sanıyorsun! Bundan böyle tek başınasın! Arkanda kale gibi Müdür Osman Topçuoğlu yok! Yeter, bugüne kadar seni sırtımda taşıdığım! Hangi işe burnunu soktunsa yüzüne gözüne bulaştırdın. Benim de yüzümü kara çıkardın! Tuh senin kalıbına kıyafetine! Yıkıl! Gözüm görmesin seni! *(Yavşak Şadi, ürkek adımlarla geri geri gider. O gittikçe adım adım Anne de onu izler. Kızını da elinden tutup çekmektedir.)*

MÜDÜR - Siz de hazır olun! Topunuzu birden sürece-

ğim Anadolu'ya! Yarın sırf bu iş için Ankara'ya gidiyorum! Hem de uçakla! Disiplin namına ne varsa silip süpürdünüz mektepte. İdareyi süngerle siler gibi silip attınız! Ne âmir korkusu bıraktınız, ne Müdür saygısı! Ne aranırsa hepsi sizde!.. Süreceğim sizi, Anadolu'nun dört bir yanına... Bir avuç darı gibi serpeceğim! Hepiniz kös dinlemiş birer çarıklı!.. Hin oğlu hin! Emirlerimi paspas gibi çiğnemek sizde! Adamlarımı bozuk para gibi harcamak sizde! Disiplini paçavra edip çöp tenekesine atmak gene sizde! İş deyince sıvışır, karavana görünce girişirsiniz! Yerine göre uyur-gezer, gününe göre fıldır fıldır birer açıkgöz... Salak mısınız, cingöz mü? Cahil misiniz, âlim mi, bilene aşkolsun! Teker teker kelkenezin birisiniz. Çiftiniz terlik gibi bir araya geldi mi sürtmenize muşamba dayanmaz! Ne olursanız olun, çiftinizi bir arada yaşatmıyacağım! Teker teker yiyeceğim sizi! Öylesine serpeceğim ki, dört bir yana, ikiniz bir liseye düşmiyeceksiniz! Duman edeceğim sizi, duman!.. *(Bir süre gözlerinin içine bakar çocukların. Birden Kel Mahmut'a döner.)* Yürü Mahmut Bey, çıkalım! *(Mahmut Bey'i beklemeden yıldırım gibi çıkar gider. Kel Mahmut mahzun mahzun dalar çocukların gözlerinin içine. Başı önünde yavaş yavaş çıkar. Çocuklar da başlarını yavaş yavaş Tulum Hayri'ye çevirirler. Bir süre konuşmazlar. Sadece üzüntülü üzüntülü bakışırlar.)*

TULUM HAYRİ - Sürecekmiş bizi! Sürgün edecekmiş topumuzu birden haaa!.. Sürgün... Nereye? Yurdun dört bucağına! Yurdu ne hale getirmişler ki oralara gönderilmemizin adı sürgün oluyor. Yemen gibi... Fizan gibi... Gideriz değil mi çocuklar, oralara da gideriz. Birkaç yıldır, yokluk yoksulluk içinde, kendimizi ona göre hazırladık zaten. Gideriz, hem de türkümüzü söyliye söyliye!

Bizi yurdun dört bir yanına serpecekmiş... Darı gibi...

Bir avuç darı gibi... *(Sesini birden düşürür.)* Darı da çilekeş bir bitkidir haaa!.. Hangi toprağa atsan gelişir. Tarla farkı toprak farkı gözetmez. Su istemez, sulamak istemez. Sıcağa soğuğa boşverir. Besinsiz de yaşar. Toprak arık olsa da boy atar, çorak olsa da. Tıpkı bizim gibi... Tarım uzmanları bu yüzden darıya arsız bir bitki derler. Bize de eğitim uzmanları böyle diyorlar. Oysa bizim edindiğimiz terbiye bu: Arsızlık! Bakımsız, besinsiz, ilgisiz, sevgisiz, şefkatsiz yaşayabilmek için... Bu yoz topraklarda bile kuruyup kavrulmadan, gelişip boy atabilmek için... Darı gibi... Böyle olmamız gerektiği için böyle olduk!

KALEM ŞAKİR - İşte bu yüzden hiç kimse kurutamayacak kökümüzü! Darı gibi, bir avuç darı gibi dağıtacakmış bizi! İkimiz bir liseye bile düşmeyecekmişiz. Ne çıkar bundan! Biz Hababam Sınıfı'nda yetiştik. Demek her birimiz bir Hababam Sınıfı olacağız her gittiğimiz yerde!

REFÜZE EKREM - Hayır! Biz böyle olmak istemiyorduk! Onlar, bizi böyle yaptılar, kötü eğitimciler, kötü öğreticiler... Öğretemezlerse, kopya çekeceğiz. Hakkımızı yiyeceklerse gırtlaklarında bırakacağız. Devirmek isterlerse, daha da güçleneceğiz. Özgürlüğümüze el uzatacaklarsa kaptırmayacağız.

TULUM HAYRİ - Gene de sınıfları, koltuk değnekleriyle de olsa, geçip gideceğiz. Hem de boş sınıfları, sıraları, kürsüleri, karatahtaları onlara bırakarak... Hayta'larımızla, Domdom'larımızla, Güdük'lerimizle, Refüze'lerimizle, Palamut'larımızla, *(İnek Şaban'ın önünde durur.)* İnek'lerimizle, Tulum'larımızla, Kalem'lerimizle yaşamın taaa kendisi olacağız! *(Gider, Sidikli Turan'ın çenesine dokunur.)* Sen üzülme Beyzadem, kremlerini, cımbızlarını, pudralarını, macunlarını, kuvvet şuruplarını, vitamin haplarını çantana doldu-

rur, tasını tarağını, toplar, atarsın kapağı A Şubesine! *(Bir süre durur. Arkadaşlarının yüzünü sevgiyle inceler, okşar, makas alır.)* İşte çocuklar!.. Kendi elimizle, emeğimizle kurduğumuz Hababam Sınıfı'nın, şubelerini açma görevi de gene bize düşüyor. Hepinize yeni görevinizde üstün başarılar!.. *(Kendi marşlarının ilk iki mısrasını öfkeli öfkeli tekrarlarken perde kapanır.)*

- SON -

O BELDE

Denizlerden
Esen bu ince hava saçlarınla eğlensin.
Bilsen
Melâl-i hasret-i gurbetle ufk-ı şâma bakan
Bu gözlerinle, bu hüznünle sen ne dilbersin!
Ne sen
Ne ben,
Ne de hüsnünde toplanan bu mesâ,
Ne de âlâm-ı fikre bir mersâ
Olan bu mâi deniz,
Melâli anlamıyan nesle âşina değiliz.
Sana yalnız bir ince taze kadın,
Bana yalnızca eski bir budala
Diyen bugünkü beşer,
Bu sefil iştiha, bu kirli nazar
Bulamaz sende, bende bir mâna,
Ne bu akşamda bir gam-ı nermin
Ne de durgun denizde bir muğber
Lerze-i istitar-ü-istiğna
Sen ve ben
Ve deniz
Ve bu akşam ki lerzesiz, sessiz,
Topluyor buy-i ruhunu gûya,
Uzak
Ve mâi gölgeli bir beldeden cüdâ kalarak
Bu nefy-ü-hicre müebbed, bu yerde mahkûmuz...
O belde;
Durur menâtık-ı dûşize-i tahayyülde;

Mâi bir akşam
Eder üstünde daima ârâm,
Eteklerinde deniz
Döker ervâha bir sükûn-i menâm...
Kadınlar orda güzel, ince, sâf, leylîdir,
Hepsinin gözlerinde hüznün var;
Hepsi hemşiredir veyahud yâr;
Dilde tenvim-i iztırabı bilir
Dudaklarındaki giryende buseler, yahut
O gözlerindeki leylî sükût-i istifham.
Onların ruhu şem-i muğberden
Mütekâsif menekşelerdir ki
Mütemadî sükût-i samtı arar
Şûle-i bîziya-i hüzn-i kamer
Mültecî sanki sade ellerine.
O kadar nâtüvan ki ah! onlar
Onların hüzn-i lâl-i müştereki
Sonra dalgın mesâ, o hasta deniz,
Hepsi benzer o yerde birbirine...
O belde
Hangi bir kıt'a-i muhayyelde?
Hangi bir nehr-i dûr ile mahdut?
Bir yalan yer midir? veya mevcut,
Fakat bulunmıyacak bir melâz-ı hülya mı?
Bilmem... yalnız
Bildiğim sen ve ben mâi deniz
Ve bu akşam ki eyliyor tehziz
Bizde evtâr-ı hüzn-i ilhamı
Uzak
Ve mâi gölgeli bir beldeden cüda kalarak,
Bu nefy-ü hicre müebbet, bu yerde, mahkümuz.

AHMET HAŞİM



Hepimiz okul sıralarından yetiştik. Okul arkadaşlarımızı, hele sınıf arkadaşlarımızla öğretmenlerimizi içine alan türlü anılarımız var. Üç beş arkadaş yıllardan sonra bir araya gelince en tatlı anılarımız da bu mutlu günlerde yaşanan anılar olmuyor mu?

Hababam Sınıfında bu anılardan en azdan üçüne beşine rastlayacak olayların tıpatıp benzeyişine şaşacaksınız. Bu anılar sizi ilk gençlik yıllarınızın tasasız günlerine yeniden kavuşturacak katıla katıla güleceksiniz.



HABABAM SINIFI MARŞ MARŞ!..

ISBN 975-348-012-1



200000 TL

Kapak: Turhan Selçuk